

Ministarstvo
ekonomskog
razvoja

**IZVJEŠTAJ O REALIZACIJI AKCIONOG PLANA
STRATEGIJE RAZVOJA ŽENSKOG PREDUZETNIŠTVA 2025-2028,
ZA 2025. GODINU**

Podgorica, jun 2026. godine

I UVOD

Izveštaj o realizaciji Akcionog plana Strategije za razvoj ženskog preduzetništva u Crnoj Gori 2025-2028, za 2025. godinu, predstavlja analizu aktivnosti u okviru operativnih ciljeva i mjera definisanih godišnjim Akcionim planom. Ministarstvo ekonomskog razvoja kao koordinator navedenog strateškog dokumenta kontinuirano je pratilo realizaciju mjera i aktivnosti na unapređenju daljeg razvoja politike ženskog preduzetništva. U kreiranju ovog izvještaja učestvovali su predstavnici Radne grupe za izradu Strategije razvoja ženskog preduzetništva 2025-2028 (imenovani Odlukom Ministarstva ekonomskog razvoja, br.05-305/25-733/1 od 18. 02. 2025. godine)

Akcionni plan za 2025-2026, obuhvata 6 operativnih ciljeva, sa ukupno 96 aktivnosti od kojih su **84 aktivnosti** planirane da se realizuju u 2025.godini. Sve ove aktivnosti su u funkciji realizacije 3 strateška cilja :

- **SC1: Poslovni ambijent i preduzetnički ekosistem koji omogućuje održivi razvoj i rast ženskog preduzetništva:** Izgradnja inkluzivnog i podsticajnog preduzetničkog okruženja, koje će omogućiti ženama preduzeticama da ravnopravno doprinose ekonomiji Crne Gore, uz dugoročan i održiv razvoj preduzetničkih poduhvata.
- **SC2: Tranzicija ženskog preduzetništva ka održivom, zelenom i digitalnom poslovanju:** Modernizacija ženskog preduzetništva, kako bi ono postalo konkurentno, fleksibilno i usklađeno sa savremenim trendovima – posebno u kontekstu digitalne transformacije i održivog razvoja.
- **SC3: Jačanje poslovnog udruživanja, umrežavanja žena preduzetnica i internacionalizacije poslovanja:** Razvoj programa podrške i mehanizama za međusobnu saradnju žena preduzetnica, njihovo organizovanje u formalne i neformalne mreže, podstičući žene preduzetnice da prevaziđu lokalna ograničenja, da kroz saradnju jačaju kapacitete i da postanu i konkurentne učesnice na regionalnim i globalnim tržištima.

Podaci prikupljeni za potrebe izrade Izveštaja za 2025. godinu ukazuju da je nivo ispunjenosti planiranih aktivnosti veoma visok, od **84 aktivnosti** planirane da se realizuju u 2025.godini, uspješno je realizovano 78, dok 6 aktivnosti nije realizovano, što znači da je procenat realizovanih aktivnosti **92,86%**, dok je procenat nerealizovanih aktivnosti 7,14%. Ovo je značajno veći procenat realizacije od onog ostvarenog na kraju 2024.godine kada je iznosio 80%.

Ukupan iznos sredstava utrošenih za realizaciju Akcionog plana za 2025. godinu iznosi 22,359,113.76€ i znatno je veći od ukupno planiranih sredstava za 2025. godinu 12,679,900€ (za skoro od 10 miliona eura). Zabilježeno povećanje ukupnog iznosa utrošenih sredstava u odnosu na planirana sredstava nastalo je kao rezultat dodatne finansijske podrške Razvojne banke.

U posmatranom periodu, u Crnoj Gori je zabilježeno unapređenje okvira za razvoj ženskog preduzetništva. To potvrđuje i poslednji OECD Izveštaj "Indeks politike za MSP: Zapadni Balkan i

Turska 2026¹ koji daje sveobuhvatan pregled implementacije deset principa Akta o malim preduzećima za Evropu (eng. Small Business Act for Europe, SBA) u regionu proširenja EU i prati napredak postignut od 2022. godine.

Prema objavljenim rezultatima Crna Gora je u poddimenziji 1.2 koja se odnosi na žensko preduzetništvo ostvarila ocjenu 4.47, što je iznad prosjeka Zapadnog Balkana (3.91). Ukupna ocjena je porasla sa 4.26 na 4.47 — Crna Gora je zadržala poziciju među vodećim zemljama u regionu (iza Turske, a ispred zemalja regiona).

Crna Gora je održala maksimalnu ocjenu (5.00) u planiranju i dizajnu politika — što pokazuje da je strateški okvir za žensko preduzetništvo ostao na najvišem nivou. Ovo je maksimalna ocjena i najjača tačka. To znači da postoje jasne strategije i politike za razvoj ženskog preduzetništva, tema je dobro integrisana u javne politike i postoji visok nivo formalnog prepoznavanja značaja ženskog biznisa.

Najveći napredak je ostvaren u implementaciji (+0.41) povećanje sa 4.11 na 4.52 — što je ključno, jer je ovo bila najčešća kritika u regionu (dobre strategije, slaba realizacija). Crna Gora je i dalje lider u planiranju, a sada se pomjera ka boljoj realizaciji — što je tačno ono što je OECD preporučivao. Implementacija je takođe iznad regionalnog prosjeka. To sugeriše da se politike ne zadržavaju samo na papiru, već da postoje konkretni programi (grantovi, obuke, podrška) i da institucije imaju određeni kapacitet za sprovođenje.

Napredak u monitoringu i evaluaciji postoji (+0.33) sa 3.50 na 3.83, iako je ovo i dalje najslabija karika. Kako bi ovaj tematski blok unaprijedili, potrebno je Razviti sistem rodno razvrstanih podataka o pristupu finansijama, opstanku biznisa, rastu i uticaju programa. Bez dobrih podataka teško je mjeriti stvarni napredak i prilagođavati politike.

Tabela 1: Izvještaj OECD za Zapadni Balkan i Tursku

Poddimenzija 1b: Žensko preduzetništvo								
	ALB	BIH	KOS	MKD	MNE	SRB	TUR	Prosjek za Zapadni Balkan
Planiranje i dizajn politike	4.00	4.20	3.20	3.40	5.00	4.60	4.20	4.06
Implementacija politike	4.20	3.40	4.00	3.80	4.50	4.00	5.00	4.13
Monitoring i evaluacija	3.00	3.50	3.00	2.70	3.80	3.30	4.30	3.33
Prosječna ocjena	3.90	3.60	3.60	3.40	4.26	4.00	4.60	3.91

Izvor: OECD, *Index politika za MSP: Zapadni Balkan i Turska 2026*

¹ OECD (2026), *SME Policy Index: Western Balkans and Turkey 2022: Assessing the Implementation of the Small Business Act for Europe*, Dostupno na: [SME Policy Index for Western Balkans and Türkiye 2026 \(EN\)](#)

Prema podacima Uprave prihoda i carina, u Crnoj Gori je u decembru **2025.** godine poslovalo ukupno 51,386 MMSP (zapošljavaju 160,601 lica) od kojih je u **vlasništvu žena 13.154 MMSP (25.60%)** i zapošljavaju **32,149 lica odnosno 20,01% ukupno zaposlenih u MSP**. Takođe u Crnoj Gori posluje i 8.796 preduzetnika (zapošljavaju 3,000 lica), od čega je 2.783 žene preduzetnice (31,64%) koje zapošljavaju 934 lica.

U tabelama u nastavku dat je pregled promjena koje su u periodu 2015-2025. godina nastale u oblasti ženskog preduzetništva.

Tabela 2: Broj žena vlasnica MMSP u odnosu na ukupan broj MMSP: 2015 / 2025

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Ukupan broj MMSP	24,455	25,440	26,755	29,534	32,084	33,157	34,853	39,852	41,987	48,131	51,386
Žene vlasnice MMSP	4,599	5,233	5,820	6,460	6,996	7,584	8,521	9,937	10,557	12,232	13,154
% žena vlasnica	18.81	20.57	21.75	21.87	21.81	22.87	24.45	24.93	25.14	25.41	25.60

Izvor: Poreska uprava, decembar 2025

Tabela 3: Broj žena preduzetnica u odnosu na ukupan broj preduzetnika/ca: 2015 / 2023

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Ukupan broj preduzetnika/ca	9,579	9,521	9,391	9,335	9,104	8,772	8,152	8,158	8,141	8,575	8,796
Žene preduzetnice	3,072	2,980	2,865	2,673	2,802	2,778	2,563	2,576	2,571	2,693	2,783
% žena preduzetnica	32.07	31.30	30.51	28.63	30.78	31.67	31.44	31.58	31.58	31.41	31.64

Izvor: Poreska uprava, decembar 2025

Podaci iz ove dvije tabele ukazuju da žensko preduzetništvo u 2025. godini karakteriše trend rasta sličan onom iz prethodnog perioda. Može se konstatovati da navedeno predstavlja još jedan dokaz promjena koje se u Crnoj Gori dešavaju po pitanju izbora pravne forme biznisa (privredna

duštva-pravna lica ili preduzetnici-fizička lica) i kao takve ih je lako uočiti, naročito kada se posmatraju apsolutne brojke te uporedi nivo rasta broja MMSP u odnosu na rast broja preduzetnika/ca. Prilikom odabira pravne forme poslovanja, budući preduzetnici i preduzetnice češće se opredjeljuju za oblik privrednog društva (pravnog lica) nego za status preduzetnika (fizičkog lica).

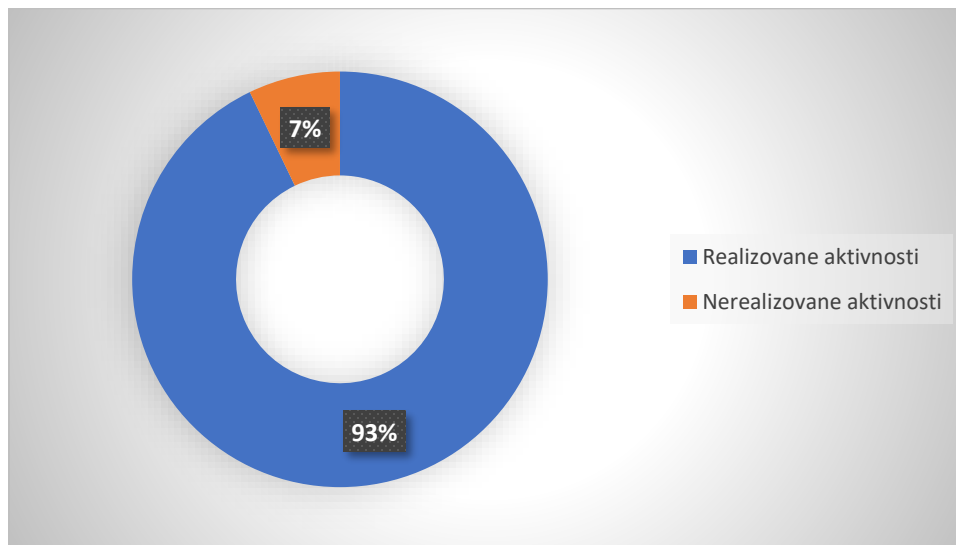
II. STEPEN REALIZACIJE/NEREALIZACIJE AKTIVNOSTI

2.1. Stepen realizacije po aktivnostima

Većina aktivnosti definisanih Akcionim planom za 2025. godinu uspješno je realizovana, i to po osnovu koordiniranog pristupa implementaciji, kao i aktivnog angažovanja ključnih aktera iz sfere ženskog preduzetništva, uključujući članice Ekspertske grupe za ekonomsko osnaživanje žena u okviru Savjeta za konkurentnost.

Od ukupno **84 aktivnosti** predviđenih Akcionim planom za 2025. godinu, **78 aktivnosti** je u potpunosti (uspješno) realizovano ili se realizuje u kontinuitetu, dok **6 planiranih aktivnosti** nije realizovano, što predstavlja **92,86%** ispunjenosti ukupno planiranih aktivnosti.

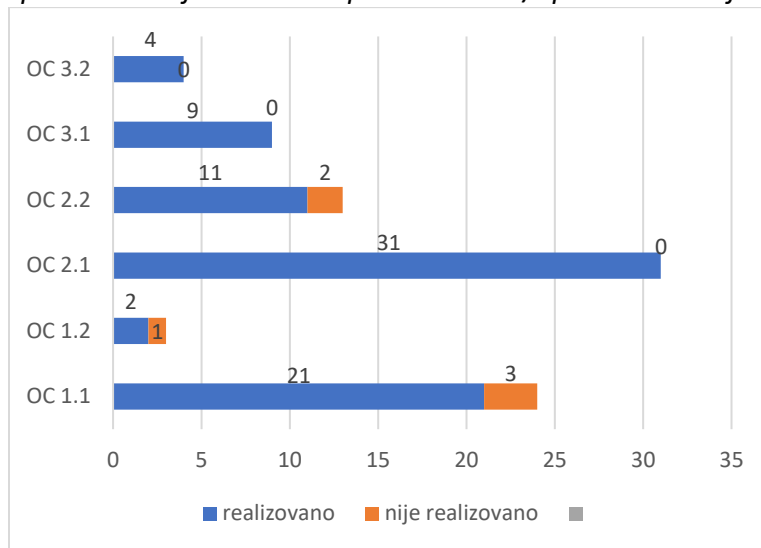
Grafik 1. Stepen realizacije aktivnosti

2.2. Stepen realizacije po strateškim i operativnim ciljevima

Od ukupnog broja aktivnosti (84), u okviru **Strateškog cilja 1** ukupno je planirano 27 aktivnosti (OC 1.1 – 24 aktivnosti i OC 1.2 - 3 aktivnosti), od čega je realizovano 23 (OC 1.1 -21 aktivnosti i OC 1.2 - 2 aktivnosti), dok 4 aktivnosti nijesu realizovane (OC 1.1 -3 aktivnosti i OC 1.2 - 1 aktivnosti). U okviru **Strateškog cilja 2**, planirano je 44 aktivnosti (OC 2.1 - 31 aktivnosti i OC 2.2 - 13 aktivnosti), od čega je uspješno realizovano 42 aktivnosti, (OC 2.1 - 31 aktivnosti i OC 2.2 - 11 aktivnosti), dok 2 aktivnosti nijesu realizovane. **Za Strateški cilj 3**, od ukupno 13 aktivnosti (OC 3.1 -9 aktivnosti i OC 3.2 - 4 aktivnosti), uspješno je realizovano svih 13 aktivnosti.

Grafik 2. Stepen realizacije aktivnosti po strateškim/operativnim ciljevima

Operativni cilj 1.1. Regulatori okvir i implementacija politike koja promoviše i podstiče održivi razvoj ženskog preduzetništva

U okviru **operativnog cilja 1.1: Regulatori okvir i implementacija politike koja promoviše i podstiče održivi razvoj ženskog preduzetništva**, od ukupno 24 aktivnosti, realizovana je 11 aktivnost (3 nerealizovane aktivnosti). Realizovane aktivnosti se uglavnom odnose na unaprjeđenje postojećih propisa i politika koje su od važnosti za razvoj ženskog preduzetništva, kao i na unaprjeđenje saradnje između javnog i privatnog sektora.

Operativni cilj 1.2. Preduzetnički ekosistem koji podržava žensko preduzetništvo shodno razvojnim potrebama preduzetnica u svim fazama životnog ciklusa

U okviru **operativnog cilja 1.2 Preduzetnički ekosistem koji podržava žensko preduzetništvo shodno razvojnim potrebama preduzetnica u svim fazama životnog ciklusa** od ukupno 3 aktivnosti, 2 su uspješno realizovane, dok je 1 ostala ne realizovana. Realizovane aktivnosti se uglavnom odnose na unaprjeđenje poslovne infrastrukture za žensko preduzetništvo i njihovu međusobnu koordinaciju.

Operativni cilj 2.1. Bolji pristup finansijama

U okviru **operativnog cilja 2.1: Bolji pristup finansijama**, od ukupno 31 aktivnosti realizovano svih 31 aktivnosti, koje se najvećim dijelom odnose na obezbjeđenje finansijske podrške ženskom preduzetništvu na lokalnom i nacionalnom nivou.

Operativni cilj 2.2. Primjena savremenih znanja, vještina i tehnologija koje omogućuju efektivnu transformaciju ka zelenom i digitalnom poslovanju

U okviru **operativnog cilja 2.2:** Primjena savremenih znanja, vještina i tehnologija koje omogućuju efektivnu transformaciju ka zelenom i digitalnom poslovanju, planirano 13 aktivnosti od kojih je 11 uspješno realizovano (2 aktivnosti nijesu realizovane). Aktivnosti se uglavnom odnose na podizanje kapaciteta institucija/organizacija za pružanje informativnih i savjetodavnih usluga ženskom biznisu, kao i na programsku finansijsku podršku ženama preduzetnicama.

Operativni cilj 3.1. Promocija ženskog preduzetništva kroz poslovno povezivanje i umrežavanje

U okviru **operativnog cilja 3.1** Promocija ženskog preduzetništva kroz poslovno povezivanje i umrežavanje, od ukupno 9 planiranih aktivnosti, uspješno su realizovane svih 9 koje se uglavnom odnose na podsticanje preduzetnica da razumiju koristi od kreiranja zajedničkih mreža i zagovaraja svoje interese kroz njih.

Operativni cilj 3.2. Podsticanje i promovisanje internacionalizacije ženskog preduzetništva

U okviru **operativnog cilja 3.2:** Podsticanje i promovisanje internacionalizacije ženskog preduzetništva, realizovane su sve 4 aktivnosti (nema nerealizovanih aktivnosti), koje se odnose na promociju internacionalizacije ženskog preduzetništva kroz učešće na konferencijama, sajmovima i B2B sastancima.

2.3 Aktivnosti koje se nijesu realizovale u roku

Od ukupno 84 aktivnosti predviđenih Akcionim planom za 2025. godinu, 6 aktivnosti koje nijesu realizovane u skladu sa planom navedene su u nastavku:

1.1.1.11 Sprovesti godišnju anketu o ženskom preduzetništvu u Crnoj Gori. Objašnjenje: Realizacija aktivnosti odložena za 2026.godinu.

1.1.2.7. Dodjela godišnjih nagrada za najuspješnije žene menadžerke u CG. Objašnjenje: Realizacija aktivnosti odložena za 2026.godinu.

1.1.3.2. Realizovati obuku za pripadnice Vojske i službenice Ministarstva o sticanju preduzetničkih soft skills vještina, na osnovu definisanih potreba Objašnjenje: Ministarstvo odbrane odustalo od navedene aktivnosti.

1.2.1.1. Formalna institucionalizacija Radne grupe (RG) za ekonomsko osnaživanje žena pri Savjetu za konkurentnost i održavanje formalnih Objašnjenje: Realizacija aktivnosti odložena za 2026.godinu.

2.2.1.4. Realizacija programa obuka za žene o liderstvu i načinu prevazilaženja postojećih prepreka Objašnjenje: Realizacija aktivnosti odložena za 2026.godinu.

2.2.1.5. Akademija liderstva „Edukuj i osnaži“ za razvoj liderskih, komunikacionih i profesionalnih vještina kod žena Objašnjenje: Realizacija aktivnosti odložena za 2026.godinu.

Shodno roku na koji su prolongirane, sve aktivnosti sem 1.1.3.2. treba da budu realizovane u toku 2026. godine.

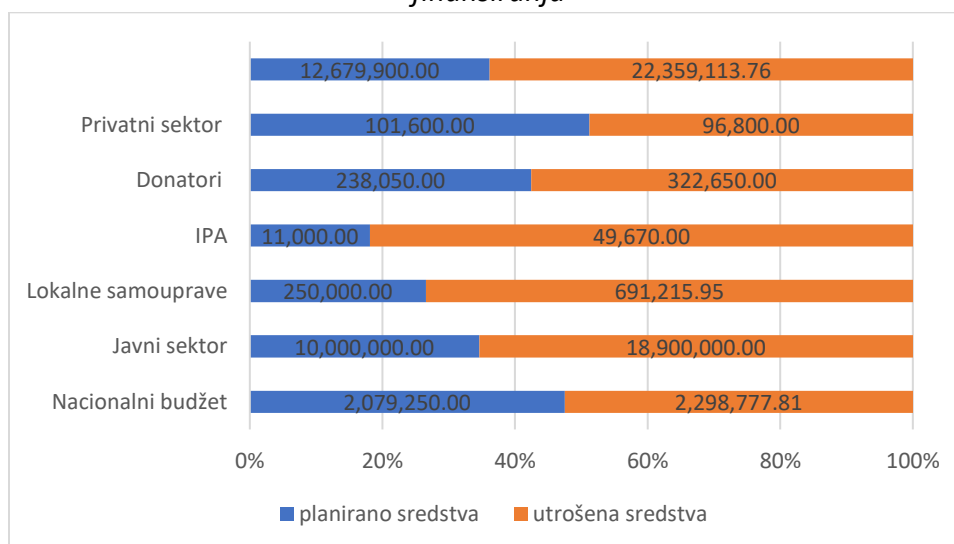
III PREGLED REALIZOVANIH ULAGANJA U ODNOSU NA PLANIRANA SREDSTVA PO IZVORIMA FINANSIRANJA I STRATEŠKIM CILJEVIMA

Tabela 4. Izvori finansiranja u 2025. godini

	Nacionalni budžet	Javni sektor	Lokalna samouprava	IPA	Donatori	Privatni sektor
Utrošena sredstva	2,298,777.81	18,900,000.00	691,215.95	49,670.00	322,650.00	96,800.00
Planirana sredstva	2,079,250.00	10,000,000.00	250,000.00	11,000.00	238,050.00	101,600.00

Za realizaciju aktivnosti za 2025. godinu, iz Akcionog plana Strategije za razvoj ženskog preduzetništva u Crnoj Gori 2025-2028, planirana su sredstva u iznosu koji je znatno manji od iznosa ukupno utrošenih sredstava po tom osnovu. Naime, za realizaciju aktivnosti iz Akcionog plana za 2025. godinu ukupno je planirano **12,679,900€**, dok je utrošeno ukupno **22,359,113.76€**, što predstavlja odstupanje od **skoro 10 mil €**. Do ovolikog odstupanja je u velikoj mjeri došlo po osnovu realizovanih aktivnosti Razvojne banje Crne Gore koja je dodijelio više kredita ženama preduzeticama nego što je planirano.

Grafik 3. Ukupno planirana i realizovana finansijska sredstva za 2025. godinu, po izvorima finansiranja

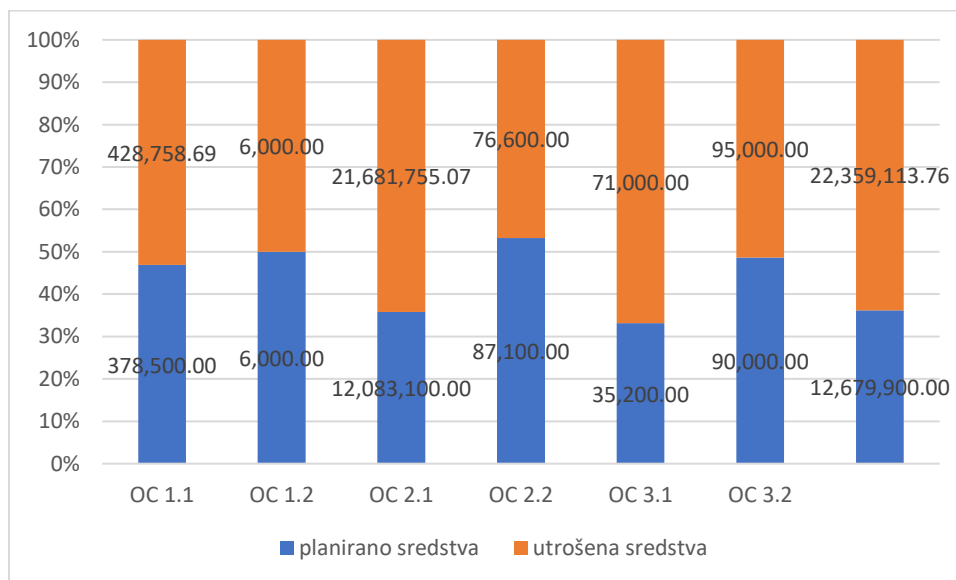

Kada je riječ o izvorima finansiranja od ukupno planiranih **10 miliona** iz Javnog sektora realizovano je **18.9 miliona**, što ujedno predstavlja i najveći izvor finansiranja definisanih aktivnosti. Od planiranih **2,079,250.00€ budžetskih sredstava**, realizovano je **2,298,777.81€**,

realizovanja sredstava su takođe veća od planiranih. Lokalne samouprave su utrošile **691,215.95€** u odnosu na planiranih **250,000.00€**, ista stvar je i sa Donatorskim sredstavima i IPA sredstvima, utrošeno je 322,650.00€ u odnosu na planiranih 238,050.00€. odnosno 49,670.00€ u odnosu na planiranih 11,000.00€. sa Donatorskim sredstavima

Gledano po operativnim ciljevima najviše aktivnosti (31 aktivnost) je realizovano u okviru Operativnog cilja **2.1: Bolji pristup finansijama** ukupne vrijednosti **21,681,755.07€** što čini **96.97%** ukupno realizovanog budžeta, dok je za Operativni cilj **2.2 Primjena savremenih znanja, vještina i tehnologija koje omogućuju efektivnu transformaciju ka zelenom i digitalnom poslovanju** (11 aktivnosti) utrošeno **76,600.00€** što čini **0.34%** realizovanog budžeta. Za Operativne ciljeve **1.1** (21 aktivnosti i **1.2** (2 aktivnosti) utrošeno je 428,758.69€ odnosno **6,000.00€ (1.92% i 0,03%)**. Za Operativni cilj **3.1** utrošeno je **71,000.00€** ili **0.32%**, dok je za Operativni cilj **3.2** utrošeno **95,000.00€** ili **0.42%**.

Grafik 4. Planirana i realizovana sredstva po operativnim ciljevima

IV INFORMACIJA O NAPRETKU OSTVARENJA STRATEŠKIH I OPERATIVNIH CILJEVA

4.1 Pregled ostvarenih ključnih rezultata i dostignuća realizacije za 2025. godinu po strateškim i operativnim ciljevima sa osvrtom na izazove

U nastavku su dati ključni **izazovi, rezultati i dostignuća za svaki operativni cilj** u okviru četiri strateška cilja:

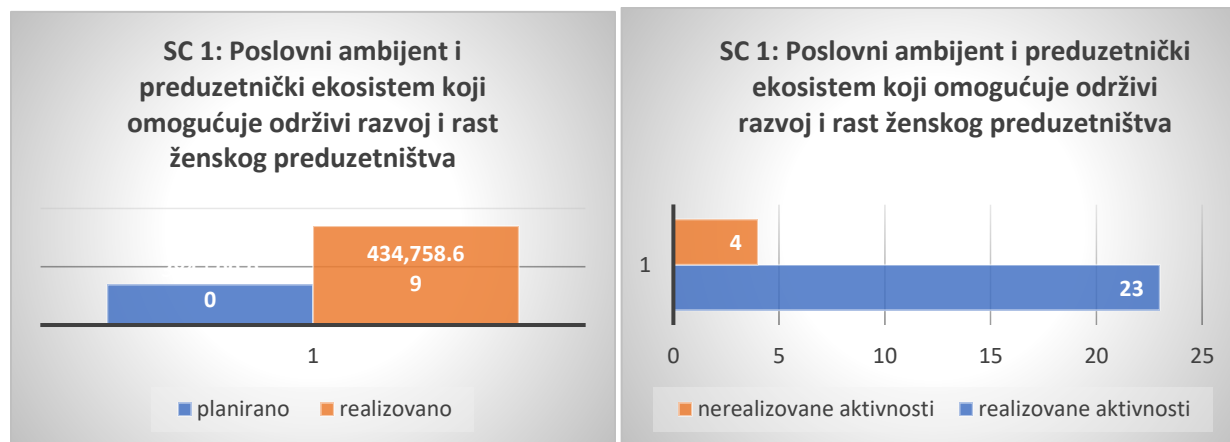
Strateški cilj 1: Poslovni ambijent i preduzetnički ekosistem koji omogućuje održivi razvoj i rast ženskog preduzetništva

Vlada Crne Gore, u saradnji sa međunarodnim partnerima kontinuirano radi na unapređenju poslovnog ambijenta – pojednostavljenju procedura za registraciju preduzeća, digitalizaciji usluga i smanjenju fiskalnog opterećenja za mikro i mala preduzeća. U takvom regulatornom okviru, u razvoju politike ženskog preduzetništva učinjen je važan iskorak kroz prepoznavanje rodne ravnopravnosti² u kreiranju zvaničnih strateških dokumenata. Na taj način svaka politika u svom dizajnu i implementaciji vodi računa o uticaju na žene i preduzetnice. Takođe, značajni programi podrške usmjereni na preduzeća, odnosno MSP sektor, vode posebno računa o ženama preduzeticama.

Aktivnosti koje su realizovane u okviru prvog strateškog cilja usmjerene su na unapređenje poslovnog ambijenta – pojednostavljenju procedura za registraciju preduzeća, unaprjeđenje programa podrške za početnice u biznisu, digitalizaciji usluga i umrežavanju preduzetnica.

Od ukupno 27 aktivnosti utvrđenih Akcionim planom u okviru prvog strateškog cilja, 23 aktivnosti su potpuno realizovane, dok je 4 aktivnosti nerealizovano, što čini 85,19% realizacije.

U segmentu finansijske realizacije aktivnosti strateškog cilja 1. realizovano je 428,758.69€, u odnosu na planiranih 378,500€, što znači da je utrošeno 50,258.69€ više nego što je planirano.

Operativni cilj 1.1. Regulatori okvir i implementacija politike koja promoviše i podstiče održivi razvoj ženskog preduzetništva

U okviru Operativnog cilja 1.1. od ukupno 24 planirane aktivnosti, realizovana je 21 dok su 3 ostale nerealizovane .

U cilju osnaživanja institucionalnog i pravnog okruženja za razvoj ženskog preduzetništva, ovaj operativni cilj fokusira se na **stvaranje sistemskih preduslova za ravnopravno učešće žena u preduzetničkom sektoru** Crne Gore kroz unapređenje propisa i promociju preduzetništva.

² Metodologija razvijanja politika, izrade i praćenja sprovođenja strateških dokumenata, Generalni Sekretarijat Vlade Crne Gore, <https://www.osce.org/files/f/documents/1/9/543931.pdf>

U okviru ovog Operativnog cilja ostvarena su sljedeća dostignuća i rezultati:

- Uprava za statistiku Crne Gore je počela sa redovnim objavljivanjem podataka o poslovnim subjektima razvrstanim po polu (Publikacija "Poslovni subjekti u vlasništvu žena i muškaraca u Crnoj Gori 2022-2024 godina").
- Redovno se analiziraju efekti programskih linija Programa za unapređenje konkurentnosti privrede, sa posebnim akcentom na distribuciju sredstava na osnovu pola
- Odbora za rodnu ravnopravnost Skupštine Crne Gore (ORR) redovno organizuje odbore sa ciljem da utiče ekonomsko osnaživanje žena i podsticanja ženskog preduzetništva
- Potpuna elektronska registracija privrednih i drugih subjekata omogućena je Zakonom o registraciji privrednih i drugih subjekata, čija je primjena otpočela 01.01.2026. godine
- Poboljšana je vidljivost uspješnih preduzetnica i njihovo umrežavanje (održane sjednice i dodijeljene nagrade)

Operativni cilj 1.2. Preduzetnički ekosistem koji podržava žensko preduzetništvo shodno razvojnim potrebama preduzetnica u svim fazama životnog ciklusa

U okviru Operativnog cilja 1.2. od ukupno 3 planirane aktivnosti, realizovana su 2 dok je jedna aktivnost ostala nerealizovana .

U cilju osnaživanja institucionalnog i pravnog okruženja za razvoj ženskog preduzetništva, ovaj operativni cilj fokusira se na preduzetnički ekosistem koji omogućuje održivi razvoj i rast ženskog preduzetništva u Crnoj Gori i unaprjeđenje saradnje institucija, programa, politika i aktera koji zajedno djeluju na stvaranju povoljnog okruženja za žene u biznisu.

U okviru ovog Operativnog cilja ostvarena su sljedeća dostignuća i rezultati:

- Promovisana je saradnja parlamenta, privatnog i NVO sektora u oblasti agrobiznisa i ekonomskog osnaživanja žena
- Postoji funkcionalna i ažurna platforma za žensko preduzetništvo.

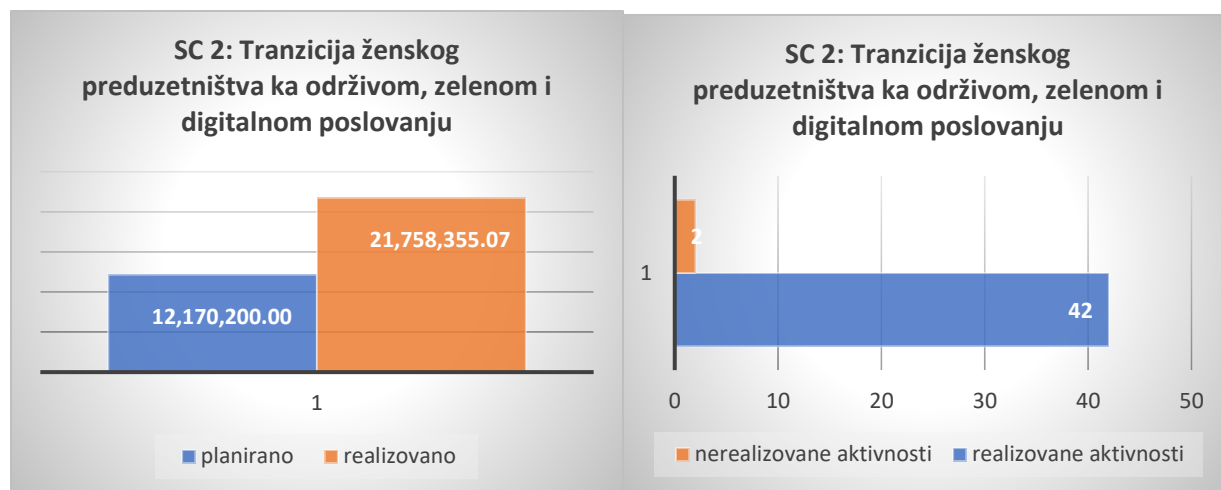
Strateški cilj 2: Tranzicija ženskog preduzetništva ka održivom, zelenom i digitalnom poslovanju

Zelena i digitalna tranzicija ne predstavljaju samo izazov, već i ogromnu šansu za žene preduzetnice. Kvalitetnim preusmjerenjem, one mogu graditi održive, otporne i moderne biznise koji odgovaraju potrebama današnjeg društva i doprinose stvaranju bolje budućnosti za sve.

Aktivnosti koje su realizovane u okviru drugog strateškog cilja usmjerene su unapređenje programa podrške za postojeće preduzetnice na lokalnom i nacionalnom nivou, unaprjeđenje savjetodavne i mentorske podrške i podizanju znanja iz digitalne pismenosti i pristupa savremenim tehnologijama, kao i o konceptima zelene i cirkularne ekonomije.

Od ukupno 44 aktivnosti utvrđene Akcionim planom, u okviru drugog strateškog cilja, 42 aktivnosti su potpuno realizovane, dok su 2 aktivnosti ostale nerealizovane, što čini 95,45% realizacije.

U segmentu finansijske realizacije aktivnosti strateškog cilja 1. realizovano je 21,758,355.07€, u odnosu na planiranih 12,170,200€, što znači da je utrošeno skoro 10 miliona eura (9,588,155.07€) više nego što je planirano.

Operativni cilj: 2.1. Bolji pristup finansijama

U okviru Operativnog cilja 1.2. od ukupno 31 planirane aktivnosti, uspješno su realizovane svih 31.

Pristup finansijama je često presudan za stvaranje uspešnog i konkurentnog biznisa, koji se razvija i raste, a u vlasništvu je žena. U tom kontekstu je od velikog značaja uspostavljanje specifičnih finansijskih instrumenata i kreditnih linija za žene preduzetnice u okviru postojećih finansijskih institucija u javnom sektoru na nacionalnom i lokalnom nivou.

U okviru ovog Operativnog cilja ostvarena su sljedeća dostignuća i rezultati:

- Kroz Program za unaprjeđenje konkurentnosti 2025 je realizovana Programaska linija za podršku ženskom preduzetništvu. Kroz ovu PL je podržano 39 MMSP u vlasništvu žena, u ukupnom iznosu od 527,733.57€.
- Razvojna banka je u toku 2025.godine podržala 106 projekata MMSP u vlasništvu žena u iznosu od 18,9 mil.€ (kreditni i factoring)
- Ministarstvo regionalno-investicionog razvoja i saradnje sa nevladinim organizacijama je kroz Program podrške investicijama za 2025. Godinu, podržalo 15 preduzeća u većinskom vlasništvu žena u ukupnom iznosu 377.074,28€
- Ministarstvo kulture i medija je kroz Konkurs za sufinansiranje projekata od značaja za razvoj kreativnih industrija u 2025. godini podržalo **30 projekata** čiji su nosioci žene preduzetnice, u ukupnom iznosu od **202.800,00 €**.
- Fond za inovacije Crne Gore je kroz više raznih programa podržao 34 projekata na kojima je žene rukovodioci u ukupnom iznosu od 502,613.64€.

- 17 opština realizovalo je programe finansijske podrške ženama preduzeticama. Ukupno je dodijeljeno 691.215,95 € kroz 220 nepovratnih grantova (Bar 100,000€ (22), Berane 30,000€ (17), Budva 101,373.49€ (21), Cetinje 16,000€ (8), Danilovgrad 20,000€ (13), Herceg Novi 50,000€ (4), Kolašin 20,000€ (6), Kotor 50,000€ (21), Mojkovac 40,000€ (18), Nikšić 40,000€ (17), Pljevlja 15,000€ (3), Podgorica 90,000€ (30), Tivat 50,000€ (11), Tuzi 20,842.46€ (6), Ulcinj 30,000€ (18), Žabljak 4,000€ (5), Zeta 15,000€).

Operativni cilj: 2.2 Primjena savremenih znanja, vještina i tehnologija koje omogućuju efektivnu transformaciju ka zelenom i digitalnom poslovanju

U okviru Operativnog cilja 2.2. od ukupno 13 planirane aktivnosti, uspješno su realizovane realizovana 11 dok su 2 aktivnosti ostale nerealizovane .

Primjena savremenih znanja, vještina i tehnologija, takođe je presudna za stvaranje uspešnog i konkurentnog biznisa, koji se razvija i raste, a u vlasništvu je žena. U tom kontekstu je od velikog značaja obezbijediti programe edukacije za žene preduzetnice.

U okviru ovog Operativnog cilja ostvarena su sljedeća dostignuća i rezultati:

- Organizovan veliki broj obuka iz soft vještina i digitalne pismenosti za žene preduzetnice (fokus na preduzetnice iz ugroženih i osjetljivih grupa),
- Sprovedeni projekti kao što su Projekat Zelena tranzicija ženskih biznisa na Balkanu (G-FEB) i Žene u energetskom sektoru (Women in Energy-y).

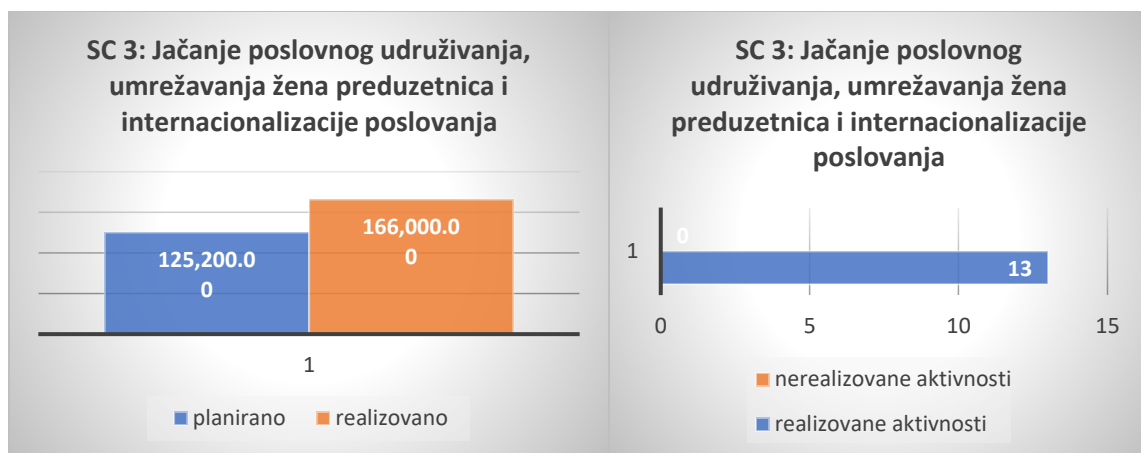
Strateški cilj 3: Jačanje poslovnog udruživanja, umrežavanja žena preduzetnica i internacionalizacije poslovanja

Poslovne mreže omogućavaju preduzeticama pristup ključnim resursima, poput finansija i stručnih savjeta, te im pomažu da unaprijede poslovne modele i izgrade veze sa tržištima i dobavljačima. Ove mreže igraju i druge važne uloge u pomaganju preduzeticama da razviju svoje projekte – olakšavanjem pristupa finansijama, obukama i savjetodavnim uslugama, pomažu u identifikovanju poslovnih partnera, dobavljača, zaposlenih i kupaca. Pomažu u formiranju specifičnih poslovnih formi organizovanja, kao što su klasteri, lanci dobavljača i sl.

Aktivnosti koje su realizovane u okviru trećeg strateškog cilja 3 usmjerene su na unapređenje poslovnog udruživanja i umrežavanja žena preduzetnica.

Od ukupno 13 aktivnosti utvrđenih Akcionim planom u okviru trećeg strateškog cilja, svih 13 aktivnosti su uspješno realizovane, što čini 100% realizacije.

U segmentu finansijske realizacije aktivnosti strateškog cilja 1. realizovano je 166,000€, u odnosu na planiranih 125,200€, što znači da je utrošeno 40,800€ više nego što je planirano.

Operativni cilj: 3.1: Promocija ženskog preduzetništva kroz poslovno povezivanje i umrežavanje

U okviru Operativnog cilja 3.1. od ukupno 9 planiranih aktivnosti, uspješno su realizovane svih 9.

Promocija ženskog preduzetništva kroz poslovno povezivanje i umrežavanje od velikog je značaja, jer mreže imaju ključnu ulogu u pronalaženju poslovnih partnera, dobavljača, zaposlenih i kupaca. Takođe doprinose razvoju posebnih oblika organizovanja, poput klastera, lanaca dobavljača i sličnih struktura.

U okviru ovog Operativnog cilja ostvarena su sljedeća dostignuća i rezultati:

- Organizovan veliki broj konferencija, okruglih stolova, sajmova i B2B sastanaka na kojima su učestvovalе žene preduzetnice.

Operativni cilj 3.2.: Podsticanje i promovisanje internacionalizacije ženskog preduzetništva

U okviru Operativnog cilja 3.2. od ukupno 4 planirane aktivnosti, uspješno su realizovane sve 4.

Podsticanje i promovisanje internacionalizacije ženskog preduzetništva od velikog su značaja, jer doprinosi rastu prodaje i razvoju preduzeća. Preduzeća koja izlaze na međunarodno tržište često su inovativnija, efikasnija i konkurentnija, budući da se suočavaju sa višim standardima i zahtjevnijim uslovima poslovanja. Internacionalizacija takođe jača ekonomsku nezavisnost žena, povećava njihovo učešće u donošenju odluka i doprinosi razbijanju rodniх stereotipa u poslovnom okruženju.

U okviru ovog Operativnog cilja ostvarena su sljedeća dostignuća i rezultati:

- Crnogorske preduzetnice su učestvovalе na više od 18 sajmova van Crne Gore
- Organizovana edukacija i savjetodavna podrška za internacionalizaciju MSP iz ICT sektora za 11 preduzeća.

4.2 Osvrt na rodno razvrstane podatke u implementaciji programskih aktivnosti

Sve informacije o realizovanim aktivnostima date su sa posebnim osvrtom na **rodnu perspektivu** i ključne pokazatelje uspjeha.

STRATEŠKI CILJ 1.		POSLOVNI AMBIJENT I PREDUZETNIČKI EKOSISTEM KOJI OMOGUĆUJE ODRŽIVI RAZVOJ I RAST ŽENSKOG PREDUZETNIŠTVA						
Operativni cilj 1.1.		Regulatori okvir i implementacija politike koja promoviše i podstiče održivi razvoj ženskog preduzetništva						
Indikator učinka		Početna vrijednost 2024			Ciljna vrijednost 2026			
Učinak <i>Oснаživanje i institucionalizacija udruženja žena u biznisu</i> Indikator <i>Broj ženskih biznis asocijacija - članica Savjeta za konkurentnost</i>		1 ženska biznis asocijacija (rotirajuće članstvo)			2 ženske biznis asocijacije (stalno članstvo)			
Učinak <i>Uspostavljanje i osnaživanje mreža žena preduzetnica na lokalnom/regionalnom nivou</i> Indikator <i>Broj lokalnih/regionalnih mreža žena preduzetnica</i>		/			1 mreža			
Aktivnost koja utiče na realizaciju Strateškog cilja 1.	Indikator rezultata za period 2023-2024. godina	Nadležne institucije	Rok (datum početka i planirani datum završetka)	Stepen realizacije	Planirana/utrošena sredstva i izvor	Novi rok i obrazloženje	Preporuka	
Mjera 1.1.1. Regulatorni i administrativni okvir koji podstiče ekonomsko osnaživanje žena preduzetnica								

1.1.1.1 Naziv aktivnosti Uspostaviti sveobuhvatno i ažurno statističko izvještavanje o ženskom preduzetništvu	IO: Obezbijeđeno redovno statističko praćenje i objavljivanje podataka o vlasništvu nad privrednim subjektima po polu Početna vrijednost 2024: Usvojena nova nacionalna Strategija razvoja zvanične statistike 2024-2028 Ciljna vrijednost 2025: Publikovanje podataka o vlasništvu nad privrednim subjektima po polu Ciljna vrijednost 2026: Publikovanje podataka o vlasništvu nad	Monstat	II kvartal 2025 IV kvartal 2026	U drugom kvartalu 2025. godine objavljena je Publikacija "Poslovni subjekti u vlasništvu žena i muškaraca u Crnoj Gori 2022-2024 godina".			U drugom kvartalu 2026. godine planirano je da se objavi saopštenje Broj i struktura poslovnih subjekata po polu u Crnoj Gori u 2025.godini a ne u formi Publikacije kao sto je objavljeno u prethodnoj godini.

	privrednim subjektima po polu						
1.1.1.2 Naziv aktivnosti Unaprijediti propise/strateške dokumente značajne za ekonomsko osnaživanje žena i razvoj ženskog preduzetništva - kroz prethodnu rodnu analizu postojećih propisa/ strateških dokumenata	IO: Broj analiziranih strateških dokumenata Početna vrijednost 2024: Početna vrijednost 2025: ekspertska podrška za analizu 2 zakona Ciljna vrijednost 2025: ekspertska podrška za analizu 2 propisa/ strateška dokumenta Ciljna vrijednost 2026: ekspertska podrška za analizu 2 propisa/ strateška dokumenta	SCC	I kvartal 2025 I kvartal 2026	Sekretarijat Savjeta za konkurentnost na godišnjem nivou analizira efekte programskih linija za unapredjenje konkurentnosti, sa posebnim akcentom na distribuciju sredstava na osnovu pola.	Planirano 2.500€ Utrošeno 2.500€ Izvor: Donatori		

1.1.1.3 Naziv aktivnosti Unaprijeđen rad Odbora za rodnu ravnopravnost Skupštine Crne Gore (ORR) na polju ekonomskog osnaživanja žena i podsticanja ženskog preduzetništva	IO: Broj organizovanih tematskih i redovnih sjednica Odbora na temu ekonomskog osnaživanja žena i podsticanja ženskog preduzetništva Početna vrijednost 2024: 2 sjednice Odbora Ciljna vrijednost 2025: 2 sjednice Odbora sa temom ekonomskog osnaživanja žena i/ili podsticanja ženskog preduzetništva Ciljna vrijednost 2026: 2 sjednice Odbora sa temom ekonomskog osnaživanja žena i/ili	ORR	I kvartal 2025 - IV kvartal 2026	Odbor je u toku 2025. godine održao 16 sjednica, što ukazuje na aktivniju ulogu Odbora u zakonodavnom procesu i razmatranju pitanja od značaja za rodnu ravnopravnost. Odbor je razmatrao 6 izvještaja i, to: Godišnji izvještaj o radu Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore za 2024.godinu; Izvještaj o realizaciji Akcionog plana Strategije socijalne inkluzije Roma i Egipćana 2021-2025. za 2024. godinu; Završni izvještaj o realizaciji Strategije razvoja ženskog preduzetništva u Crnoj Gori 2021-2024; Završni izvještaj o sprovođenju Nacionalne strategije rodne ravnopravnosti 2021-2025, sa osvrtom na Akcioni plan 2023-2024, za 2024.godinu; Izvještaj sa kontrolnog saslušanja ministra pravde mr Bojana Božovića i ministarke kulture i medija dr Tamare Vujović na temu „Sajber nasilje nad ženama u politici. Odbor je razmatrao i ostala akta: Strategija razvoja ženskog preduzetništva 2025–2028. sa Akcionim planom za period 2025–2026.; Nacionalna strategija rodne	Planirano 1.000€ Utrošeno 1.000€ Izvor: Nacionalni budžet		

	podsticanja ženskog preduzetništva			ravnopravnosti 2025-2029, sa Akcionim planom za 2025-2026.; Helsinški dogovor u vezi sa rodno senzitivnim parlamentima u regionu OEBS-a;			
1.1.1.4 Naziv aktivnosti Izrada Rodne analize Programa za unapređenje konkurentnosti privrede	IO: Rodna analiza Programa za unapređenje konkurentnosti privrede izrađena i objavljena Početna vrijednost 2025: NA Ciljna vrijednost 2025: Izrađena i objavljena Rodna analiza Programa za unapređenje konkurentnosti privrede za 2025. god. Ciljna vrijednost 2026: Izrađena i objavljena Rodna analiza Programa za unapređenje	SCC	I kvartal 2025 - I kvartal 2026	Posljednja dostupna Rodna analiza Programa za unapređenje konkurentnosti za 2024. godinu je dostupna na sajtu Sekretarijata https://scc.org.me/web/publikacije/Ekonomsko%20osna%C5%BEivanje%20%C5%BEena/2025/Rodna%20analiza%20Programa%20za%20unapredjenje%20konkurentnosti%202024.%20godinu.pdf Naredna je planirana za prvi kvartal 2026. godine.	Planirano 1.000€ Utrošeno 2.500€ Izvor: Donatori		

	konkurentnosti privrede za 2026. god.						
1.1.1.5 Naziv aktivnosti Izraditi godišnje Izveštaje o uključenosti predstavnic ženskih poslovnih asocijacija u proces izrade propisa i strateških dokumenata na nacionalnom nivou (od idejnog koncepta do predloga za usvajanje - u svim fazama)	IO: Izveštaji o uključenosti ženskih poslovnih asocijacija izrađeni i publikovani Početna vrijednost 2024: / Ciljna vrijednost 2025: 2 izvještaja na god. nivou Ciljna vrijednost 2026: 2 izvještaja na god. nivou	Savjet za konkurentno st, SCC, APŽ, UŽP	I kvartal 2025 – IV kvartal 2026	SCC kreira Izvještaj o uključenosti privatnog sektora u proces izrade propisa na državnom nivou. Izvještaj se prezentira Savjetu na polugodišnjem nivou, odnosno dva puta godišnje. U okviru ovog izvještaja uključeni su i inputi dva ženska udruženja koja su članice Savjeta za konkurentnost. Kako je Asocijacija poslovnih žena istupila iz Savjeta za konkurentnost, to će za ovu godinu u Izvještaj biti uključena samo Unija preduzetnica.	Planirano 1.000€ Utrošeno 1.000€ Izvor: Donatori		
1.1.1.6 Naziv aktivnosti Izrada Registra socijalnih preduzeća	IO: Izrađen registar Broj žena koje su osnovale socijalno preduzeće	MRZSD	I kvartal 2026- II kvartal 2026				

	Početa vrijednost 2024: / Ciljna vrijednost 2025: Izrađen Registar Ciljna vrijednost 2026: 3 preduzeća osnovana od strana žena						
1.1.1.7 Naziv aktivnosti Izrada sektorske analize u novoj oblasti od javnog interesa - podrška socijalnom preduzetništvu, s akcentom na žensko preduzetništvo, radi predviđanja ove oblasti kao prioritetne za finansiranje u 2026. godini	IO: Izrađena i nadležnom organu predata sektorska analiza Početa vrijednost 2024: / Ciljna vrijednost 2025: Analiza Ciljna vrijednost 2026: /	MRZSD	I kvartal 2025	Aktivnost je realizovana u II kvartalu 2025. godine. Dostupno na: Sektorska analiza - razvoj socijalnih inovacija subjekata socijalne ekonomije nakon komentara MIRN Vlada Crne Gore je na 101 sjednici 30. oktobra 2025. godine usvojila Odluku o utvrđivanju prioritetnih oblasti od javnog interesa i visini sredstava za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija u 2026. godini. Dostupno na: https://www.bing.com/search?q=Odluku+o+utvrđivanju+prioritetnih+oblasti+od+javnog+interesa+i+v			

				isini+sredstava+za+finansiranje+projekata+i+programa+nevladinih+organizacija+u+2026.+godini&cvid=d8b155bfc2d8420b9b6870a657bcbfc1&gs_lcrp=EgRIZGdlKgYIABBFGDkyBggAEEUYOTIHCAEQ6wcYQNI BBzQ3N2owajSoAgiwAgE&FORM=ANAB01&PC=U531.			
				Ovom Odlukom oblast razvoja socijalnih inovacija, koja obuhvata i žensko preduzetništvo zasnovano na principima socijalne ekonomije, određena je kao prioritetna za 2026. godinu. Ministarstvu rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga biće dodijeljen određeni procentualni iznos, srazmjerno ukupnom procentu, odnosno u odnosu na 7,52% predviđenih za dvije oblasti: razvoj socijalnih inovacija i razvoj civilnog društva i volonterizma.			
1.1.1.8 Naziv aktivnosti Raspisivanje javnog konkursa za nevladine organizacije za podsticanje poslovanja po principima socijalne i	IO: Raspisan jedan javni konkurs i odbren projekat koji podržava razvoj socijalnog preduzetništva koji vodi žena preduzetnica	MRZSD	I kvartal 2026 II kvartal 2026				

solidarne ekonomije, s posebnim akcentom na žene preduzetnice iz oblasti socijalne ekonomije	Početa vrijednost 2024: / Ciljna vrijednost 2025: / Ciljna vrijednost 2026: 1 projekat socijalnog preduzetništva						
1.1.1.9 Naziv aktivnosti Organizacija sjednica Koordinacionog odbora za žensko preduzetništvo PKCG	IO: Broj održanih sjednica Početa vrijednost 2024: Održana 1 sjednica Koordinacionog odbora za žensko preduzetništvo PKCG Ciljna vrijednost 2025: 1 sjednica	PKCG	I kvartal 2025 IV kvartal 2026	Tokom 2025.godine, Privredna komora Crne Gore je organizovala dvije sjednice Koordinacionog odbora za žensko preduzetništvo			

	Ciljna vrijednost 2026: 1 sjednica						
1.1.1.10 Naziv aktivnosti Rad u zajednicama na ekonomskim pravima žena	IO: Info-sesije i pravno savjetovanje za žene u ruralnim, romskim i perifernim sredinama Početna vrijednost 2024: / Ciljna vrijednost 2025: 2 Ciljna vrijednost 2026: 3	NVO COE	III kvartal 2025 IV kvartal 2025	NVO COE sprovela informativne aktivnosti i komunikaciju sa ciljnom grupom u opštinama Tuzi i Zeta U cilju promocije rada u zajednicama, PKCG objavila na sajtu https://komora.me/saopstenja/be-splatni-redi-programi-za-romske-i-egipcanske-preduzetnike-ce-u-crnoj-gori Ovo ne vodi PKCG ali smo postavili na sajtu	Planirano: 5.000€ / Utrošeno: 5.000€ Izvor: Privatni sektor	.	
1.1.1.11 Naziv aktivnosti	IO: Realizovana interna anketa s ciljem sagledavanja trenutnog stanja i	UPCG	IV kvartal 2025	Nije realizovano			Biće realizovano u

Sprovesti godišnju anketu o ženskom preduzetništvu u Crnoj Gori	perspektiva razvoja ženskog preduzetništva u Crnoj Gori. Početa vrijednost 2024: Sprovedena 1 anketa Ciljna vrijednost 2025: Sprovedena 1 anketa Ciljna vrijednost 2026: Sprovedena 1 anketa		IV kvartal 2026				IV kvartalu 2026. godine.

1.1.1.12 Naziv aktivnosti Olakšati registraciju privrednih subjekata i evidentirati MMSP po polu (žene vlasnice, zaposlene žene) - elektronskim putem (od podnošenja zahtjeva za registraciju do same registracije)	IO: Online registracija biznisa Početna vrijednost 2024: / Početna vrijednost 2025: / Ciljna vrijednost 2026: Uspostavljena elektronska registracija strukturirana po polu vlasnika - uključujući i zaposlene žene	SCC	II kvartal 2025 I kvartal 2026	Potpuna elektronska registracija privrednih i drugih subjekata omogućena je Zakonom o registraciji privrednih i drugih subjekata, čija je primjena otpočela 01.01.2026. godine	Planirano 5.000€ / Utrošeno 5.000€ Izvor: Donatori		
Mjera 1.1.2. Promocija ženskog preduzetništva i jačanje udruživanja žena preduzetnica							
1.1.2.1 Naziv aktivnosti	IO: Realizovana Kampanja podizanja svijesti o mogućnostima socijalne i solidarne	MRZSD	I kvartal 2025 IV kvartal 2026	Ova aktivnost je realizovana u IV kvartalu 2025. godine. Prolječna kampanja trajala je od kraja marta do juna 2025. godine, dok je jesenji dio kampanje	Planirano: 11.000€ +500€ Utrošeno:		

Kampanja podizanja svijesti o socijalnom preduzetništvu, u okviru koje se promoviše i žensko preduzetništvo.	ekonomije u smislu održivog zapošljavanja i socijalne inkluzije najugroženijih grupa na tržištu rada u tri crnogorske regije Početna vrijednost 2024: / Ciljna vrijednost 2025: Održana najmanje 2 gostovanja u medijima u kojima se promovišu socijalno i žensko preduzetništvo Ciljna vrijednost 2026: Održana najmanje 2 gostovanja u medijima u kojima se promovišu			realizovan u novembru 2025. godine. Sve aktivnosti u vezi s kampanjom praćene su promotivnim materijalima, koji su posebno dizajnirani kako bi podstakli kampanju i ukazali na mogućnosti koje pruža socijalna ekonomija Realizovana je prolječna "Kampanja podizanja svijesti o mogućnostima socijalne i solidarne ekonomije u smislu održivog zapošljavanja i socijalne inkluzije najugroženijih grupa na tržištu rada u tri crnogorske regije", u saradnji s ekspertima angažovanim na projektu finansiranom od strane Evropske unije. Kampanja je obuhvatila: Događaje (panele) koji su održani na sledećim lokacijama i datumima: - U Baru, 25. marta 2025. godine, - U Nikšiću, 6. maja 2025. godine, - U Podgorici, 27. maja 2025. godine, - U Bijelom Polju, 10. juna 2025. godine,	49.670€ Izvor: IPA		

	socijalno i žensko preduzetništvo			- Gostovanja u medijima; - Promotivni materijal (video film – storytelling, animirani film, štampani materijal koji čine brošura o socijalnoj i solidarnoj ekonomiji, flajer o socijalnoj ekonomiji, notesi, hemijske olovke i slično, a koji su emitovani, odnosno distribuirani na događajima). • Dana 7. marta 2025. godine – gostovanje u emisiji "Mreža" na RTCG, na temu: Socijalno preduzetništvo i volonterizam. Gostovanje je dostupno na linku: https://www.youtube.com/watch?v=SqpPCbaJcPI Dana 6. novembra 2025. godine, kroz podršku istog projekta, predstavnice Direktorata su organizovale konferenciju pod nazivom "Socijalna ekonomija u Crnoj Gori: novi modeli društvenog razvoja", u Evropskoj kući u Podgorici.			
1.1.2.2 Naziv aktivnosti	IO: Broj kampanja	NVO Ženska alijansa	II 2025 IV 2025	Kroz projekat EWI – Ekonomska inkluzija i pravda za žene na Balkanu 2025-2027, NVO Ženska	Planirano 5.000€		

Promotivna kampanja za inkluziju žena u preduzetništvo	Početna vrijednost 2024: / Ciljna vrijednost 2025: 1 Ciljna vrijednost 2026: /			alijansa za razvoj je kao lokalni partner uključen na ovom regionalnom projektu, koji realizuje CARE Balkans sa partnerima i uz podršku ADA (Austrijska razvojna agencija), doprinijela jačanju ekonomske pravde i vidljivosti rodni pitanja u regionalnom kontekstu, kroz zagovaračke aktivnosti, razmjenu znanja i jačanje kapaciteta za razumijevanje ekonomskih nejednakosti koje pogađaju žene Organizovana su tri javna događaja u pomenutim zajednicama, na kojima je direktno učestvovalo oko 150 osoba, sa ciljem informisanja o mogućnostima koje projekat nudi. Kroz projekat je takođe pružena individualna mentorska i savjetodavna podrška ženama u procesu apliciranja za grantove namijenjene ženskim biznisima, uključujući grantove u opremi za žene početnice i iskusne preduzetnice.	/ Utrošeno 5.000€ Izvor: Donatori		
1.1.2.3 Naziv aktivnosti	IO: Broj pratilaca Broj javnih događaja	Asocijacija Liderki Crne Gore	I kvartal 2025 IV kvartal 2026	Organizovana prva Konferencija Liderki Crne Gore- događaj koji je imao za cilj da okupi i poveže sto više žena , gdje se govorilo	Planirano 15.000€ /		

Promocija uspješnih preduzetnica kroz kampanju „GLAS LIDERKI“	Početa vrijednost 2024: / Ciljna vrijednost 2025: - 2.000 pratilaca na društvenim mrežama. - održana 3 javna događaja - 1 epizoda podcasta. Ciljna vrijednost 2026: 5.000 pratilaca na društvenim mrežama. - održana 4 javna događaja - 4 epizoda podcasta.			izazovima, zajednistvu, jednakim sansama i zajednickoj viziji razvoja zenskog liderstva u CG. Br. zvanica 300 Edukativni događaj- Liderke u orgnizacijama 07.marta 2025 godine, u ime 8.marta Br.zena 150 Edukativna radionica- Protokol i dinning etiquette: Stil ostvalja utisak, 17.05.2025 Br.zena 200 Nije odradjena aktivnost-1 epizoda podcasta	Utrošeno 20.000€ Izvor: Donatori		
1.1.2.4 Naziv aktivnosti	IO: Godišnja nagrada	PKCG	I kvartal 2025 IV kvartal 2026	Tokom 2025 godine Privredna komora Crne Gore dodijelila je kompaniji Miraniss Nikšić za žene u biznisu tokom 2024.godine.	Planirano 5.000€ /		

Dodjela godišnjih nagrada za najuspješnije žene preduzetnice u CG	Početna vrijednost 2024: 1 Ciljna vrijednost 2025: 1 Ciljna vrijednost 2026: 1				Utrošeno 5.000€ Izvor: Privatni sektor		
1.1.2.5 Naziv aktivnosti Promovisati primjere dobre prakse žena u biznisu u štampanim i elektronskim medijima (Glasnik PKCG, ...)	IO: Promocija primjera dobre prakse Početna vrijednost 2024: 14 primjera dobre prakse https://komora.me/glasnik Ciljna vrijednost 2025: 15 https://heyzine.com/flip-book/c516eb2758.html	PKCG BSC BAR	I kvartal 2025 IV kvartal 2026	Tokom 2025 godine objavljeno je 11 Glasnika+ specijalno izdanje sa PKCG godisnje konferencije. U mjesečnim Glasnicima je objavljeno 14 intervjua sa preduzeticama iz Crne Gore. BSC Bar realizovala sljedeće aktivnosti: Pripremljen je film o projektu skills for Jobs CG-Albanija na kojem je promovisano žensko preduzetništvo u Crnoj Gori. BSC Bar i Privredna komora pripremili su film a promovisano je 7 ženskih biznisa: https://www.skills4jobs.org/blog/vijesti/video-about-project-skills-for-jobs	Planirano 1.000€ (500€ priv sekt+ 500€ donatori) / Utrošeno 6.500€ Izvor: 500€ priv.sekt 6000,00 Donatori		

	Ciljna vrijednost 2026: 15			Promovisane su individualne price o ženskom preduzentištvu CG i Albanija od kojih je 5 priča iz Crne Gore https://www.skills4jobs.org/blog/uspjesne-price 3 ženska biznisa promovisana u međunarodnom časopisu Enterprise europe network https://heyzine.com/flip-book/1ec7bdbaa6.html#page/10			
1.1.2.6 Naziv aktivnosti Aktivnosti promocije uloge i značaja ženskog preduzetništva (organizacija događaja, promotivnih kampanja, medijskih nastupa i sl.)	IO: 3 događaja; Medijski nastupi Početna vrijednost 2024: Realizovano 3 događaja, medijski nastupi Ciljna vrijednost 2025: 3 događaja; Medijski nastupi	UPCG	I kvartal 2025 IV kvartal 2026	UPCG kroz svoje redovno poslovanje aktivno promoviše značaj ženskog preduzetništva. Tokom 2025. godine, UPCG je organizovala više događaja od značaja za privredu. Među njima su bili: Prezentacija Programa za unapređenje konkurentnosti privrede, koji obuhvata podršku proizvodnim kapacitetima u prehrambenoj industriji, ženskom preduzetništvu i zdravstveno održivom razvoju. Forum „Biznis agenda 2025“, na kojem je predstavljen istoimeni	Planirano 500€ / Utrošeno 500€ Izvor: Privatni sektor		

	Ciljna vrijednost 2026: 3 događaja; Medijski nastupi			pozicioni dokument sa prioriternim reformama usmjerenim na unapređenje poslovnog ambijenta, rasta i konkurentnosti preduzeća. Konferencija „Biznis u zelenoj tranziciji“ posvećena prilikama i izazovima zelene tranzicije, sa fokusom na uticaj klimatskih politika na privatni sektor			
1.1.2.7 Naziv aktivnosti Dodjela godišnjih nagrada za najuspješnije žene menadžerke u CG	IO: Održana 1 ceremonija dodjele nagrada, dodijeljeno 8 nagrada u 4 kategorije Početna vrijednost 2024: Održana 1 ceremonija dodjele nagrada, Dodijeljene 4 nagrade u 4 kategorije Ciljna vrijednost 2025: Održana 1 ceremonija dodjele nagrada, Dodijeljene 4	UPCG	II kvartal 2025 IV kvartal 2026	Nije realizovano	Planirano 1.000€ / Utrošeno Izvor:		Biće realizovano u IV kvartalu 2026. godine.

	nagrade u 4 kategorije						
	Ciljna vrijednost 2026: 1 dodjela nagrada, Dodijeljene 4 nagrada, u 4 kategorije						
1.1.2.8 Naziv aktivnosti Realizacija projekta Skills 4 Jobs za preduzeća u vlasnistvu zena (grant)	IO: Broj podržanih biznisa Promotivni film Početna vrijednost 2024: / Ciljna vrijednost 2025: 7 podržanih preduzeća 1 film https://www.skills4jobs.org/blog/vijesti/video-about-project-skills-for-jobs	PKCG BSC Bar	I kvartal 2025 IV kvartal 2025	Kroz projekat je odabrano četiri zene koje su prošle besplatnu obuku za licenciranog turističkog vodiča. https://komora.me/projekti/rezultati-javnog-poziva-nezaposlenim-mladim-osobama-15-29-godina-i-zenama-za-besplatnu-obuku-za-licenciranog-turistickog-vodica BSC Bar: Podržana su preduzeća – 7 PREDUZEĆA U VLASNIŠTVU ŽENA 'Adventure Dream' SeaView - Glamp – Social – turistički kompleks sa avanturističkim sadržajem – Ana Unkašević „Fokus centar“ – privatna školica za časove jezika, prirodnih nauka i pripremu đaka za eksternu	Planirano 18.000€ / Utrošeno 21000,00 BSC Izvor: EU DONACIJE - IPA		

	Ciljna vrijednost 2026: / PROJEKAT JE ZAVRŠEN			provjeru znanja i maturalne ispite – Aleksandra Bošković „Domaći špajz“ – prodavnica domaće hrane – Ana Đikanović „Bebin trag“ – čuvanje djece i edukativne radionice na temu porođaja, postpartuma i dojenja- Biljana Ivanović „Balans i njega tijela“ – usluge masaže – Mirela Vulević Foto studio sa specifičnim fokusom na turizam i usluge i tehnologijom profesionalnog fotografisanja bez fotografa – Anđela Knežević „Rent a car“ usluga sa vozačem/vodičom – Antoneta Pepđonović https://www.skills4jobs.org/blog/vijesti/rezultati-javnog-poziva-podrska-grantom			
1.1.2.9 Naziv aktivnosti	IO: On line promocija aktivnosti na razvoju ženskog preduzetništva	NVO COE	I kvartal 2025 IV kvartal 2026	Realizovano - kontinuirano vođenje društvenih mreža, kreiranje sadržaja (blog, objave), promocija platforme i	Planirano: 4.000€ /		

Promocija platforme EmpowHer i preduzetnica registrovanih na platformi	Početna vrijednost 2024: / Ciljna vrijednost 2025: svakodnevno vođenje društvenih mreža, blog-postovi, newsletter, medijska partnerstva. Ciljna vrijednost 2026: svakodnevno vođenje društvenih mreža, blog-postovi, newsletter, medijska partnerstva.			preduzetnica, kao i komunikacija kroz digitalne kanale.	Utrošeno: 4.000€ Izvor: Donatorska sredstva		
1.1.2.10 Naziv aktivnosti	IO: Broj intervjua i blog postova na društvenim mrežama	NVO COE	II kvartal 2026. III kvartal 2026.				

Promocija uspješnih preduzetnica kroz kampanju „Žene lideri“	Početna vrijednost 2024: / Ciljna vrijednost 2025: / Ciljna vrijednost 2026: min. 5 intervjua, min. 3 medijska gostovanja						
Mjera 1.1.3. Podsticanje projekata žena preduzetnica - početnica u biznisu							
1.1.3.1. Naziv aktivnosti Program podrške ranoj fazi razvoja startapova	IO: Broj žena koje rukovode projektima koji su finansirani Početna vrijednost 2024: 3 Ciljna vrijednost 2025: 4 Ciljna vrijednost 2026: 5	Fond za inovacije Crne Gore	I kvartal 2025 IV kvartal 2026	Dodijeljena grant sredstava za 2 projekta na kojima je žena rukovodilac	Planirano 100.000€ / Utrošeno 66.730,00 € Izvor: Nacionalni budžet		Preporučuje se nastavak sprovođenja programa uz jačanje mentorske i savjetodavne podrške radi povećanja održivosti i kvaliteta podržanih projekata.

1.1.3.2 Naziv aktivnosti Realizovati obuku za pripadnice Vojske i službenice Ministarstva o sticanju preduzetničkih soft skills vještina, na osnovu definisanih potreba.	IO: Potrebe za obukom definisane Broj polaznica obuke. Početna vrijednost 2024: / Ciljna vrijednost 2025: Održan jedan sastanak radi definisanja tema obuke, ciljne grupe, trajanja obuke i termina njenog održavanja, kao i logističke podrške. Ciljna vrijednost 2026: Realizovana obuka	MO, UPCG, APŽ	IV kvartal 2025 IV kvartal 2026	Aktivnost nije realizovana	/	Glavni cilj koji ima realizacija ove aktivnosti/obuke je unaprjeđenje različitih vještina pripadnica Vojske i službenica Ministarstva koje su podjednako relevantne kako za privatni tako i državni sektor, a bile bi od značaja za efikasnije vršenje dodijeljenih zadataka. Međutim, kako bi se realizacijom obuke o sticanju preduzetničkih vještina za pripadnice MO i VCG, sa druge strane, stvorili i veći uslovi za eventualni odlazak iz službe, to je upitna svrsishodnost njene realizacije u sadašnjem trenutku, iz

							razloga sve većeg izazova sa kojim se MO i VCG suočavaju kada je u pitanju zadržavanje kadra, posebno uzimajući u obzir odliv kadra u prethodnim godinama. Kako aktivnost nije realizovana, predlaže se novi rok – IV kvartal 2026, a realizacija iste će zavisiti od prethodno pomenute situacije.
1.1.3.3 Naziv aktivnosti Kreirana i realizovana programska linija za podršku ženskom preduzetništvu - početnice u biznisu (grant i mentoring)	Početna vrijednost 2024: Vaučerska podrška za 13 preduzetnica početnica Ciljna vrijednost 2025: 15 preduzetnica početnica	MER	II kvartal 2025 IV kvartal 2026	Kroz Program za unaprjeđenje konkurentnosti 2025 je realizovana Programska linija za podršku ženskom preduzetništvu. Kroz ovu PL je podržano 39 MMSP u vlasništvu žena, u ukupnom iznosu od 527,733.57€. Od toga je, kroz ovu PL, podršku dobilo 23 počrtnice u biznisu (posluju manje od 3 godine) u iznosu od 231,358.69€	Planirano 200.000€ / Utrošeno 231,358.69€ Izvor: Nacionalni budžet		

	Ciljna vrijednost 2026: 15			Sve žene vlasnice MMSP su uz finansijsku podršku dobile i nefinansijsku (mentoring).			
1.1.3.4 Naziv aktivnosti Organizacija info dana o dostupnim programima podrške za žene preduzetnice/mlade preduzetnike	IO: Broj održanih informativnih sesija Početna vrijednost 2024: 5 Ciljna vrijednost 2025: 7 Ciljna vrijednost 2026: 10	PKCG MER	I kvartal 2025 IV kvartal 2026	Predstavljen Program za unaprjeđenje konkurentnosti privrede u PKCG, UPCG i 5 lokalnih samouprava. Posebno promovisani specifični kriterijumi za podršku MMSP u većinskom vlasništvu osoba ženskog pola <i>Organizovani info dani za projekte koji pružaju podršku privrednicima u Crnoj Gori</i> <i>MontEDIH</i> https://komora.me/projekti/mont-edih-info-dan-sinerqija-nauke-i-privrede-kljucna-za-stvaranje-trzisno-odrzivih-inovacija , EEN https://komora.me/projekti/info-dan-podrska-privredi-kroz-mrezu-enterprise-europe-network <i>EMBRACE</i> https://komora.me/projekti/odrzana-informativna-radionica-o-mogucnostima-embrace-projekta	/		

1.1.3.5 Naziv aktivnosti Kampanja za neregistrovane preduzetnice (siva ekonomija → formalizacija; terenske posjete, flajeri + online oglašavanje; pravna podrška za registraciju.)	IO: Kampanja za formačlizaciju neregistrovanih biznisa žena Početna vrijednost 2024: / Ciljna vrijednost 2025: posjeta min. 2 sajma, kampanja sprovedena u min. 2 opštine Ciljna vrijednost 2026: posjeta min. 2 sajma, kampanja sprovedena u min. 2 opštine	NVO COE	IV kvartal 2025 IV kvartal 2026	NVO Centar za omladinsku edukaciju je sprovedo promotivne aktivnosti u cilju podizanja svijesti o važnosti registracije biznisa i suzbijanju sive ekonomije	Planirano: 2.000€ Utrošeno: 2.000€ Izvor: Donatorska sredstva		
Operativni cilj 1.2	Preduzetnički ekosistem koji podržava žensko preduzetništvo shodno razvojnim potrebama preduzetnica u svim fazama životnog ciklusa						
Indikator učinka	Početna vrijednost 2024			Ciljna vrijednost 2026			
Učinak <i>Razvijeni institucionalni mehanizmi podrške razvoju ženskog biznisa</i>							

Indikator <i>Formalna institucionalizacija Radne grupe (RG) za ekonomsko osnaživanje žena pri Savjetu za konkurentnost</i>	<i>Održana 3 sastanka RG</i>	<i>Rješenje o institucionalizaciji RG</i> <i>Održana 3 sastanka RG</i>
Učinak <i>Razvijeni unaprijeđeni online servisi</i> Indikator <i>Povećanje broja online informacija na godišnjem nivou</i>	10	20
Učinak <i>Promocija ekonomskog osnaživanja žena i rodne ravnopravnosti iz perspektive preduzetništva</i> Indikator <i>Broj kampanja od značaja za razvoj ženskog preduzetništva</i> <i>Broj preduzetnica učesnica obuhvaćenih kampanjom</i>	3 100	5 200
Mjera 1.2.1. Razvoj institucionalne infrastrukture u funkciji razvoja ženskog biznisa		

1.2.1.1 Naziv aktivnosti Formalna institucionalizacija Radne grupe (RG) za ekonomsko osnaživanje žena pri Savjetu za konkurentnost i održavanje formalnih sjednica	IO: Odluka o uspostavljanju RG Početna vrijednost 2024: / Ciljna vrijednost 2025: Usvojena odluka 1 sjednica RG Ciljna vrijednost 2026: 3 RG	MER Savjet za konkurentnost	III kvartal IV kvartal 2026	Aktivnost nije realizovana	/	Aktivnost odložena za 2026. godinu
1.2.1.2 Naziv aktivnosti Promovisati saradnju parlamenta, privatnog i NVO sektora u oblasti agrobiznisa i ekonomskog osnaživanja žena	IO: Broj tematskih sjednica Ženskog parlamenta Početna vrijednost 2024: Održan Ženski parlament Ciljna vrijednost 2025: 1	ORR	I kvartal 2025. IV kvartal 2026.	Osamnaesto zasijedanje „Ženskog parlamenta na temu „Glas žena ruralne Crne Gore, u organizaciji Odbora za rodnu ravnopravnost, u partnerstvu sa Ženskim klubom Skupštine i Mrežom za ruralni razvoj Crne Gore, a u saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i Organizacijom za hranu i poljoprivredu Ujedinjenih nacija (FAO), održano je 8. maja 2025. godine.	Planirano 1.000€ / Utrošeno 1.000€ Izvor:	

	Ciljna vrijednost 2026: 1						
Mjera 1.2.2. Unapređenje informisanosti i razvoj e-servisa za uspostavljanje i razvoj ženskog biznisa							
1.2.2.1 Naziv aktivnosti Održavanje funkcionalne i ažurne platforme za žensko preduzetništvo	IO: Operativna platforma EmpowHer. Početna vrijednost 2024: N/A Ciljna vrijednost 2025: Platforma funkcionalna i redovno ažurirana. Ciljna vrijednost 2026: Platforma funkcionalna i redovno ažurirana.	NVO COE	I kvartal 2025. IV kvartal 2026.	Platforma je bila funkcionalna i redovno ažurirana.	Planirano: 5.000€ / Utrošeno: 5.000€ Izvor: Donatorska sredstva		
1.2.2.2 Naziv aktivnosti Kampanja "Digitalizuj svoj biznis"	IO: Kampanja Vodič Početna vrijednost 2024: /	NVO COE	III kvartal 2026 IV kvartal 2026		/		

usmjerena na promociju digitalnih alata i tehnologija koje preduzetnice mogu iskoristiti za optimizaciju i rast svojih biznisa.	Ciljna vrijednost 2025: / Ciljna vrijednost 2026: Realizovana 1 edukativna kampanja, 1 praktični vodič						
STRATEŠKI CILJ 2.	TRANZICIJA ŽENSKOG PREDUZETNIŠTVA KA ODRŽIVOM, ZELENOM I DIGITALNOM POSLOVANJU						
Operativni cilj 2.1	Bolji pristup finansijama						
Indikator učinka	Početna vrijednost 2024			Ciljna vrijednost 2026			
Učinak <i>Povećan broj žena korisnica kredita</i> Indikator <i>Broj kredita odobrenih preduzećima u vlasništvu i/ili koja vode žene</i> <i>Vrijednost ukupno odobrenih kredita preduzećima u vlasništvu i/ili koja vode žene</i>	3.059 212,8 mil. eura	3300 230 mil. eura					
Učinak <i>Povećan broj privrednica nositeljki žiga Ženski biznis</i> Indikator							

Broj privrednica kojima je dodijeljen žig Ženski biznis		185		245				
Učinak Povećan broj žena korisnica finansijske podrške MER i IRF/RBCG Indikator Broj MMSP u vlasništvu žena - korisnica finansijske podrške		157		173				
Aktivnost koja utiče na realizaciju Strateškog cilja 2.	Indikator rezultata za period 2023- 2024. godina	Nadležne institucije	Rok (datum početka i planirani datum završetka)	Stepen realizacije		Planirana/ut rošena sredstva i izvor	Novi rok i obrazloženj e	Preporuka
Mjera 2.1.1. Razvoj nedostajućih finansijskih instrumenata i proizvoda koji su u funkciji ekonomskog osnaživanja žena i biznisa								
2.1.1.1 Naziv aktivnosti Kreirana i realizovana programska linija za podršku ženskom preduzetništvu – postojeće preduzetnice koje posluju duže od tri godine (bespovratna sredstva)	IO: Broj korisnica bespovratnih sredstava Početna vrijednost 2024: 25 korisnica bespovratnih sredstava Ciljna vrijednost 2025: 30 korisnica bespovratnih sredstava	MER	II kvartal 2025 IV kvartal 2026	Kroz_Program za unaprjeđenje konkurentnosti 2025 je realizovana Programska linija za podršku ženskom preduzetništvu. Kroz ovu PL je podržano 39 MMSP u vlasništvu žena, u ukupnom iznosu od 527,733.57€. Od toga je, kroz ovu PL, podršku dobilo 16 vlasnica MMSP koje posluju duže od 3 godine, u iznosu od 296,374.88€		Planirano 300.000€ / Utrošeno 296,374.88€ Izvor: Nacionalni budžet		

	Ciljna vrijednost 2026: 30 korisnica						
2.1.1.2 Naziv aktivnosti Dodjela bespovratnih sredstava nezaposlenim ženama koje će osnovati jedan od oblika obavljanja privredne djelatnosti i u njemu zasnovati radni odnos, u okviru programske podsticajne intervencije za samozapošljavanje lica iz evidencije Zavoda i mladih NEET (15-29) lica koja su prihvatila usluge i mjere Garancije za mlade iz tri pilot implementacione opštine: Nikšića, Bijelog Polja i Ulcinja.	IO: Broj korisnica bespovratnih sredstava za samozapošljavanje. Početna vrijednost 2024: 53 korisnice bespovratnih sredstava za samozapošljavanje. Ciljna vrijednost 2025: 55 korisnica bespovratnih sredstava za samozapošljavanje. Ciljna vrijednost 2026: 60 korisnica bespovratnih sredstava za samozapošljavanje.	ZZZCG, MRZSD	IV kvartal 2025 IV kvartal 2026	Odobrena su bespovratna sredstva za samozapošljavanje za 149 korisnika bespovratnih sredstava, od kojih su 80 žena(53,69%) . Dok su od ukupnog broja odobrena sredstva za 22 mlada NEET (15-29) lica koja su prihvatila usluge i mjere Garancije za mlade.	Planirano 550.000€ / Utrošeno u 2025: 593.775,92€ Izvor:		
2.1.1.3 Naziv aktivnosti	IO: Broj podržanih projekata žena Početna vrijednost 2024: /	MIRN	IIQ 2025 IVQ 2025	Aktivnost je u potpunosti realizovana. Kako se Program sprovodi prvi put, procenat realizovanih sredstava koji se odnosi na žene preduzetnice premašio je plan, te isti iznosi	Planirano 250.000€ /		

Program podrške investicijama za 2025. Godinu (dio koji se odnosi na žene preduzetnice -25% ukupnog budžeta programa)	Ciljna vrijednost 2025: 10 Ciljna vrijednost 2026: /			približno 34%, odnosno od 39 podržanih preduzeća 15 je u vlasništvu žena. Ukupno je dodijeljeno 1.117.325€	Utrošeno 377.074,28€ Izvor: Nacionalni budžet		
2.1.1.4 Naziv aktivnosti Analiza i Publikacija o stanju i preprekama u pristupu finansijskim sredstvima (kreditima) žena iz ruralnih oblasti u opštinama Bijelo Polje, Berane i Plav.	IO: Analiza Publikacija Početna vrijednost 2024: / Ciljna vrijednost 2025: Analiza I publikacija sa predlozima rješenja Ciljna vrijednost 2026: /	RRA BKP	I kvartal 2025 IV kvartal 2025	Završena aktivnost. RDA BKP je uradila dokumenat „Analiza podrške ruralnim ženama u opštinama Bijelo Polje, Berane i Plav – pristup finansijskim sredstvima i pozicija u lokalnim strateškim dokumentima“.	Planirano 3.000€ / Utrošeno 3.000€ Izvor: Donatori		Preporuka: Ruralne žene su jako važne za opstanak i razvoj ruralnih oblasti u Crnoj Gori. Ne poklanja im se dovoljna pažnja i često su nevidljive u strateškim i ostalim dokumentima, a naročito ne u finansijskim mjerama podrške. Dokumentat ima za cilj da jasno prikaže ponudu

							finansijskih sredstava (kredita) na tržištu u Crnoj Gori i realnu mogućnost da li ruralne žene mogu da iskoriste tu podršku. Odnosi se na 3 opštine, ali može poslužiti kao osnova za pomenutu analizu i u ostalim opštinama na sjeveru Crne Gore i kao preporuka za kreiranje pristupačnijih finansijskih mjera podrške.
2.1.1.5 Naziv aktivnosti	IO: Realizovan program obuke za 40 selektovanih preduzetnica/biznis ideja iz Crne Gore	IPC Tehnoplis	IV kvartal 2025 IV kvartal 2026	Realizovano Realizovane dvije obuke na teme „Pokreni svoj posao“ i „Unaprijedi svoj biznis“ za 40 žena u okviru projekta Ekonomska inkluzija i	Planirano: 0 EUR Utrošeno:		

Izgradnja kapaciteta za selektovane žene preduzetnice	Početna vrijednost 2024: / Ciljna vrijednost 2025: / Ciljna vrijednost 2026: 40			pravda za žene Zapadnog Balkana (EWI).	5,820.00 EUR Izvor: ADA (Austrijska razvojna agencija) Tehnopolis CARE Balkans		
2.1.1.6 Naziv aktivnosti Grantovi za poslovne ideje žena (individualno)	IO: Dodijeljeno 6 grantova od po 2.500,00 eur Početna vrijednost 2024: / Ciljna vrijednost 2025: / Ciljna vrijednost 2026: 6	IPC Tehnopolis Ženska alijansa za razvoj	IV kvartal 2025 IV kvartal 2026	Grantovi se dodjeljuju okviru projekta Ekonomska inkluzija i pravda za žene Zapadnog Balkana (EWI) koji traje do kraja 2027 godine. Odrađene aktivnosti na pripremi za dodjelu grantova, dok je sama dodjela grantova planirana krajem februara 2026.	Planirano: 0 EUR Utrošeno: 0 Izvor: ADA (Austrijska razvojna agencija)		
2.1.1.7 Naziv aktivnosti	IO: Dodijeljeno 6 grantova od po 5.000,00 eur	IPC Tehnopolis	IV kvartal 2025	Grantovi se dodjeljuju okviru projekta Ekonomska inkluzija i	/		

Grantovi za razvoj postojećih ženskih biznisa (Postojeće)	Početna vrijednost 2024: / Ciljna vrijednost 2025: / Ciljna vrijednost 2026: 6		IV kvartal 2026	pravda za žene Zapadnog Balkana (EWI) koji traje do kraja 2027 godine. Planirano je da grantovi budu dođijeljeni do kraja fenruara 2026.			
2.1.1.8 Naziv aktivnosti Tehnička podrška korisnicama grantova	IO: 12 grantova podržano u iznosu od po 400 EUR Početna vrijednost 2024: / Ciljna vrijednost 2025: / Ciljna vrijednost 2026: 12	IPC Tehnoplis	IV kvartal 2025 IV kvartal 2026	Tehnička podrška je planirana u okviru projekta Ekonomska inkluzija i pravda za žene Zapadnog Balkana (EWI) koji traje do kraja 2027 godine. Rok za realizaciju još uvijek nije određen na nivou konzorcijuma.	/		
2.1.1.9 Naziv aktivnosti	IO: Dodijeljena 2 granta od po 10.000€	IPC Tehnoplis	IV	Grantovi se dodjeljuju okviru projekta Ekonomska inkluzija i pravda za žene Zapadnog Balkana (EWI) koji traje do kraja 2027	/		

Grantovi za poslovne ideje žena (udruženja i zadruge koje vode žene)	Početna vrijednost 2024: / Ciljna vrijednost 2025: / Ciljna vrijednost 2026: 2		kvartal 2025 IV kvartal 2026	godine. Planirano je da grantovi budu dojdijeljeni do kraja 2026 godine.			
2.1.1.10 Naziv aktivnosti Usvojen Program za nauku i inovacije - Programske linije za žene	IO: Broj programa Početna vrijednost 2024: / Ciljna vrijednost 2025: 2 programa Ciljna vrijednost 2026: 2 programa	MPNI	III kvartal 2025 IV kvartal 2026	Vlada usvojila Program za nauku i inovacije 2026-2030	/		
2.1.1.11 Naziv aktivnosti	IO: Broj podržanih preduzetnica Početna vrijednost 2024: RB je podržala	RB CG	II kvartal 2025 IV kvartal 2026	Razvojna banka je u toku 2025.godine podržala 106 projekata MMSP u vlasništvu žena u iznosu od 18,9 mil.€ (kreditni i factoring)	Planirano 10.000.000€ / Utrošeno		

Finansijska podrška za žene preduzetnice.	119 projekta MMSP u vlasništvu žena u ukupnom iznosu od 14,6 mil. € Ciljna vrijednost 2025: podržano minimum 100 preduzetnica Ciljna vrijednost 2026: podržano minimum 100 preduzetnica				18.900,00€ Izvor: Javni sektor		
2.1.1.12 Naziv aktivnosti Obezbjeđenje finansijske podrške ženskom preduzetništvu na lokalnom nivou – kroz redovnu raspodjelu sredstava iz budžeta opština (bespovratna sredstva)	IO: Broj lokalnih samouprava (opština) koje su definisale budžetska sredstva za podršku ženskom preduzetništvu; Ukupan iznos sredstava Početna vrijednost 2024: 15 lokalnih samouprava je opredijelilo ukupno 619.359€ za razvoj ženskog preduzetništva	Lokalne samouprave	II kvartal 2025 IV kvartal 2026	17 opština realizovalo je programe finansijske podrške ženama preduzeticama. Ukupno je dodijeljeno 691.215,95 € kroz 220 nepovratnih grantova Bar 100,000€ (22), Berane 30,000€ (17), Budva 101,373.49€ (21), Cetinje 16,000€ (8), Danilovgrad 20,000€ (13), Herceg Novi 50,000€ (4), Kolašin 20,000€ (6), Kotor 50,000€ (21), Mojkovac 40,000€ (18), Nikšić 40,000€ (17), Pljevlja 15,000€ (3), Podgorica 90,000€ (30), Tivat 50,000€ (11), Tuzi 20,842.46€ (6), Ulcinj 30,000€ (18), Žabljak 4,000€ (5), Zeta 15,000€	Planirano 250.000€ / Utrošeno 691.215,95 € Izvor: Lokalne samouprave		

	Ciljna vrijednost 2025: 16 opština Ciljna vrijednost 2026: 18 opština						
Mjera 2.1.2. Promocija investicione spremnosti biznisa žena preduzetnica							
2.1.2.1 Naziv aktivnosti Edukacija za žene preduzetnice – postojeće i buduće, koje su prijavljene na bilo koji od programa finansijske podrške institucija i organizacija (IRF, ZZZ, MER, lokalne samouprave, donatori...)	IO: Broj žena edukovanih za programe finansijske podrške. Početna vrijednost 2024: 53 Ciljna vrijednost 2025: 55 Ciljna vrijednost 2026: 60	ZZZCG, MER, lokalne samouprave, donatori... u saradnji sa poslovnim asocijacijama žena, poslodavačkim udruženjima. ...	IV kvartal 2025 IV kvartal 2026	ZZZCG je održao Specijalizovane radionice za Program „Podsticaji za samozapošljavanje“ za pravni i ekonomski dio je prošlo 164 nezaposlena lica, od kojih 87 žena	Planirano 6.000€ / Utrošeno 7.990,00€ ZZZCG Izvor: Nacionalni Budžet		
2.1.2.2 Naziv aktivnosti Organizovati obuku za startovanje biznisa za	IO: Broj obuka i broj žena polaznica obuka. Početna vrijednost 2024: Održana 1	ZZZCG, MRZSD, MER	IV kvartal 2025 IV kvartal 2026	Kroz seminar za razvijanje preduzetničkih vještina, grupno je savjetovana 171 nezaposlena žena (11 žena korisnice materijalnog obezbjeđenja, 20 žena je sa invaliditetom)	Planirano 750€ / Utrošeno		

žene iz ranjivih grupa (Romkinje, samohrane majke, žene s invaliditetom, žrtve nasilja itd.)	obuka za 10 polaznica. Ciljna vrijednost 2025: Održana 1 obuka za 15 polaznica. Ciljna vrijednost 2026: Održana 1 obuka za 15 polaznica.				750€ Izvor: Nacionalni Budžet		
2.1.2.3 Naziv aktivnosti Ciklus treninga (budžetiranje, upravljanje gotovinskim tokom, priprema investicionog plana) namijenjen ženama koje žele da prošire ili stabilizuju postojeći biznis.	IO: Radionice finansijske pismenosti Početna vrijednost 2024: / Ciljna vrijednost 2025: 4 radionice na temu finansijske pismenosti za preduzetnice u min. 2 opštine Ciljna vrijednost 2026: 4 radionice na temu finansijske	NVO COE PKCG	I kvartal 2025 IV kvartal 2026	NVO COE realizovala radionice u opštinama, Kotor, Danilovgrad, Tuzi i zet PKCG je orfanizovala treninge na sljedeće teme: Kuda plove naše finansije? (18.02.2025.) -12 zena -Primjena Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja – MSFI 15 - -Prihodi od ugovora sa kupcima (12.03.2025.) - 33 zene -Finansiranje biznisa i izrada finansijskog plana- Bar (17.09.2025.) -15 zena -Prikupljanje sredstava (Fundraising), pristup finansiranju	Planirano 750€ / Utrošeno 1750€ Izvor: 750€ Donatori COE 1000€ Privatni sektor PKCG	a.	Planirano: 750€ Utrošeno: 750€ Izvor: Donatorska sredstva

	pismenosti za preduzetnice u min. 2 opštine			biznisa i inovacija -Berane (4.11.2025.) -6 žena -Sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma: Uloga institucija i privrede u borbi protiv finansijskog kriminala (25.12.2025.) 72 žene			
2.1.2.4 Naziv aktivnosti Putujuće radionice u romskim, ruralnim ili drugim zajednicama sa otežanim pristupom finansijskim uslugama	IO: Sesije finansijske pismenosti za žene iz osjetljivih ili marginalizovanih grupa Početna vrijednost 2024: / Ciljna vrijednost 2025: najmanje 2 sesije na temu finansijske pismenosti za marginalizovane grupe. Ciljna vrijednost 2026:	NVO COE	III kvartal 2025 IV kvartal 2025	Realizovane su sesije u opštinama Tuzi i Zeta.	Planirano: 3.000€ / Utrošeno: 3.000€ Izvor: Donatorska sredstva		

2.1.2.5 Naziv aktivnosti Organizovati podršku za razvoj ženskog preduzetništva u oblasti kreativnih industrija kroz promociju njihovih proizvoda/usluga i edukaciju	IO: Broj žena preduzetnica - korisnica podrške Početna vrijednost 2024: / Ciljna vrijednost 2025: 20 Ciljna vrijednost 2026: 20	MKM	II kvartal 2025 IV kvartal 2026	Prezentacija rezultata Javnog konkursa (Podgorica, Muzički centar Crne Gore, 31. jul 2025.) Povodom predavljanja rezultata Javnog konkursa za kulturno-umjetničko stvaralaštvo Ministarstva kulture i medija, korisnicima sredstava po osnovu Konkursa za razvoj kreativnih industrija omogućena je direktna promocija proizvoda i projekata. Poseban akcenat stavljen je na osnaživanje ženskog preduzetništva, s obzirom na to da su većinu izlagača činile preduzetnice koje su uspješno prezentovale svoje proizvode. Multimedijalni program „Smotra kreativnih industrija – KI korak ispred“ (Kotor, 31.10 – 02.11.2025.) Organizacija multimedijalnog programa „Smotra kreativnih industrija – KI korak ispred“ u Kreativnom habu u Kotoru bila je posvećena sagledavanju trenutnog stanja, potencijala i dometa kreativnih industrija u Crnoj Gori, te povezivanju umjetnika, preduzetnika i kreativaca koji djeluju u ovom sektoru. Na Smotri su organizovane prezentacije,	/	Preporuka za održavanje kontinuiteta aktivnosti, kako je i predviđeno Akcionim planom za 2026. godinu (aktivnost 2.1.2.5)

				radionice, predavanja, stručna konferencija, kao i modne prezentacije, uz učešće domaćih i regionalnih aktera. Poseban segment Smotre bilo je predstavljanje proizvoda i projekata dobitnika konkursa za razvoj kreativnih industrija MKM, gdje su žene preduzetnice imale svoja predavanja u cilju edukacije, kao i prezentaciju proizvoda. U okviru podrške promociji i stručnom umrežavanju, dobitnicama sredstava na Konkursu za kreativne industrije omogućeno je učešće na prestižnom CIM Forumu. Na predlog ovog ministarstva, korisnice konkursa su uzele aktivno učešće u panel diskusijama i iskoristile priliku za prezentaciju svojih proizvoda pred širom stručnom javnošću, čime je dodatno osnažena vidljivost crnogorskog kreativnog sektora žena preduzetnica.			
2.1.2.6 Naziv aktivnosti Afirmacija preduzetništva kao kriterijuma dodjele finansijskih sredstava	IO: Broj projekata u medijima koji se bave preduzetništvom kroz projekte Fonda za podsticanje pluralizma i	MKM	IV kvartal 2025 IV kvartal 2026	Realizovan Javni konkurs za finansiranje medijskih sadržaja u dnevnim, nedjeljnim i periodičnim štampanim medijima i internetskim publikacijama i finansiranje operativnih troškova samoregulatornih tijela u 2025.	/		Preporuka za održavanje kontinuiteta aktivnosti, kako je i predviđeno Akcionim planom za

preko Fonda za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija.	raznovrsnosti medija Početna vrijednost 2024: / Ciljna vrijednost 2025: 5 Ciljna vrijednost 2026: 10			godini, (zaključen dana 23.12.2025. godine). Ministarstvo kulture i medija podržalo je ukupno 48 projekata koje će realizovati dnevni, nedjeljni i periodični štampani mediji i internetske publikacije. Pored toga, podržana su i 3 zahtjeva za finansiranje operativnih troškova samoregulatornih tijela. Ukupan iznos dodijeljenih sredstava iznosi 1.132.226,24 €. Ministarstvo kulture i medija u kontinuitetu preko Fonda za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija podstiče afirmaciju ženskog preduzetništva, rodnu ravnopravnost, društvenu integraciju ranjivih kategorija stanovništva, diskriminaciju, ali i promociju tema od značaja za lokalnu samoupravu i vrijednosti zajednica. Ostvarena vrijednost za 2025. godinu: 9			2026. godinu (aktivnost 2.1.2.6)
2.1.2.7 Naziv aktivnosti	IO: Broj savjetodavnih usluga; Broj žena	EBRD	II kvartal 2025 IV kvartal 2026	U 2025. godini EBRD je realizovao je 6 projekata savjetodavne podrške za žene u biznisu.	Planirano 40.000€		

Savjetodavna podrška za žene preduzetnice iz oblasti digitalizacije, marketinga, strategije i organizacije biznisa, zaštite životne sredine i energetske efikasnosti (Grant podrška za žene - 60% od neto vrijednosti pružene konsultantske usluge)	Početna vrijednost 2024: / Ciljna vrijednost 2025: 10 Ciljna vrijednost 2026: 10				/ Utrošeno 70.980€ Izvor: EU-EDIF, Svedska, CEI		
2.1.2.8 Naziv aktivnosti Izraditi upitnik za žene vlasnice ŽIGA ŽENSKI BIZNIS i izvještaj, kako bi se vidjelo u kojoj mjeri je ŽIG doprinio lakšem pristupu finansijama ženskim biznisima sa preporukama za unapređenje mehanizma	IO: Anketno istraživanje, izvještaj Početna vrijednost 2024: / Ciljna vrijednost 2025: Izrađeno anketno istraživanje Izvještaj Ciljna vrijednost 2026: /	SCC	II kvartal 2025 II kvartal 2025	Sekretarijat Savjeta za konkurentnost sproveo je istraživanje među nositeljicama Žiga „Ženski biznis“ sa ciljem da identifikuje potrebe, izazove i potencijale žena u biznisu u Crnoj Gori. Rezultati pokazuju da je pristup finansiranju i dalje najveća prepreka – većina privrednica nije koristila kreditne usluge, dok je početni kapital prepoznat kao ključni izazov. Istovremeno, većina žena u biznisu iskazuje potrebu za dodatnim sredstvima, koja bi prvenstveno bila usmjerena na rast, modernizaciju i inovacije.	Planirano 2.000€ / Utrošeno 2.000€ Izvor: Donatori		

				Nalazi ukazuju i na nedovoljnu vidljivost i prilagođenost finansijskih proizvoda, kao i izražene administrativne barijere i problem nedostatka informacija. Privrednice očekuju veću podršku od javnog sektora, efikasnije politike i pojednostavljene procedure, uz veću promociju i prepoznatljivost ženskih biznisa. Istraživanje sadrži brojne konkretne preporuke koje će biti komunicirane sa nadležnim institucijama, iz javnog i privatnog sektora, kako bi se politike i programi podrške prilagodili stvarnim potrebama žena u biznisu i doprinijeli većoj konkurentnosti i održivom razvoju ženskog preduzetništva u Crnoj Gori. Istraživanje je dostupno na linku: https://scc.org.me/web/index.php/ekonomsko-osnazivanje-zena			
2.1.2.9 Naziv aktivnosti	IO: Broj radionica, Broj učesnica Početna vrijednost	UMPCG	IV kvartal 2025 II kvartal 2026	Mladim preduzeticama predstavljen žig Ženski biznis i informisane o načinu apliciranja	Planirano 2.000€ / Utrošeno		

Organizovati radionice za mlade preduzetnice zainteresovane za dobijanje ZIGA Zenski biznis (edukacija, pomoć oko podnošenja prijave za dobijanje Žiga).	2024: / Ciljna vrijednost 2025: 1 radionica, 10 učesnica Ciljna vrijednost 2026: 1 radionica, 10 učesnica				2.000€ Izvor: Donatori		
2.1.2.10 Naziv aktivnosti Implementacija mentoring usluga za žene preduzetnice u pripremi i realizaciji investicija	IO: Broj preduzetnica Početna vrijednost 2024: / Ciljna vrijednost 2025: 5 Ciljna vrijednost 2026: 6	MER	II kvartal 2025 IV kvartal 2026	Kroz Program za unaprjeđenje konkurentnost privrede mentoring usluge dobilo 39 MMSP u vlasništvu žena	Planirano 15.000€ / Utrošeno 15.000€ Izvor: Nacionalni budžet		

Mjera 2.1.3. Unapređenje programske podrške usmjerene na podizanje inovativnosti i konkurentnosti biznisa u vlasništvu žena							
2.1.3.1 Naziv aktivnosti Program provjere inovativnog koncepta (25% godišnjeg ukupnog budžeta će biti namijenjeno za preduzeća koja su u većinskom vlasništvu žena)	IO: Broj žena koje rukovode projektima koji su financirani Početna vrijednost 2024: 4 Ciljna vrijednost 2025: 4 Ciljna vrijednost 2026: 4	Fond za inovacije Crne Gore	I kvartal 2025 IV kvartal 2026	Dodijeljena grant sredstava za 4 projekta na kojima je žena rukovodilac	Planirano 100.000€ / Utrošeno 154.951,27€ Izvor: Nacionalni budžet		Preporučuje se nastavak sprovođenja programa, imajući u vidu ostvarene rezultate i njegov značaj za podršku ranim fazama razvoja startapova.
2.1.3.2 Naziv aktivnosti Program jačanje inovativnosti novoosnovanih ili postojećih mikro, malih i srednjih preduzeća(25% godišnjeg ukupnog budžeta će biti namijenjeno za preduzeća koja su u	IO: Broj žena koje rukovode projektima koji su financirani Početna vrijednost 2024: 2 (broj iz 2023. godine)	Fond za inovacije Crne Gore	I kvartal 2025 IV kvartal 2025	Dodijeljena grant sredstava za 1 projekat na kojem je žena rukovodilac	Planirano 300.000€ / Utrošeno 102.950,63 Izvor:		U narednom periodu preporučuje se nastavak sprovođenja programa, imajući u vidu ostvarene rezultate i njegov doprinos razvoju

većinskom vlasništvu žena)	Ciljna vrijednost 2025: 2				nacionalni budžet		inovativnih rješenja.
	Ciljna vrijednost 2026: /						
2.1.3.3 Naziv aktivnosti Program podsticanja inovacione kulture (25% godišnjeg ukupnog budžeta će biti namijenjeno za preduzeća koja su u većinskom vlasništvu žena)	IO: Broj žena koje rukovode projektima koji su finansirani Početna vrijednost 2024: 4 Ciljna vrijednost 2025: 4 Ciljna vrijednost 2026: 4	Fond za inovacije Crne Gore	I kvartal 2025 IV kvartal 2026	Dodijeljena grant sredstava za 9 projekata na kojima je žena rukovodilac)	Planirano 25.000€ / Utrošeno 70.876,04 Izvor: nacionalni budžet		U narednom periodu preporučuje se dalje jačanje edukativnih i promotivnih aktivnosti u cilju razvoja inovacione kulture i podizanja nivoa znanja o inovacijama i preduzetništvu.
2.1.3.4. Naziv aktivnosti Program edukacije u oblastima pametne specijalizacije (33% godišnjeg ukupnog	IO: Broj žena koje rukovode projektima koji su finansirani Početna vrijednost 2024: 6	Fond za inovacije Crne Gore	I kvartal 2025 IV kvartal 2026	Dodijeljena grant sredstava za 14 projekata na kojima je žena rukovodilac	Planirano 50.000€ / Utrošeno 135.439,01€		U narednom periodu preporučuje se dalje jačanje edukativnih i promotivnih aktivnosti u cilju razvoja

budžeta će biti namijenjeno za preduzeća koja su u većinskom vlasništvu žena)	Ciljna vrijednost 2025: 6 Ciljna vrijednost 2026: 6				Izvor: nacionalni budžet	inovacione kulture i podizanja nivoa znanja o inovacijama i preduzetništvu
2.1.3.5. Naziv aktivnosti Program inovacionih vaučera (20% godišnjeg ukupnog budžeta će biti namijenjeno za preduzeća koja su u većinskom vlasništvu žena)	IO: Broj žena koje rukovode projektima koji su finansirani Početna vrijednost 2024: 2 (broj iz 2022. godine) Ciljna vrijednost 2025: 3 Ciljna vrijednost 2026: 3	Fond za inovacije Crne Gore	I kvartal 2025 IV kvartal 2026	Dodijeljena grant sredstava za 5 projekata na kojima je žena rukovodilac	Planirano 30.000€ / Utrošeno 38.396,69€ Izvor: nacionalni budžet	
2.1.3.6 Naziv aktivnosti	IO: Realizovane 2 edukativne aktivnosti	UPCG, Tehnopolis	II kvartal 2025 IV kvartal 2026	U rganizaciji Tehnopolisa je održana je obuka „Digitalni marketing“ koju je uspješno završilo 12 žena koje planiraju da razvijaju svoj biznis.	Planirano 300€ / Utrošeno	

Organizovati edukaciju za žene preduzetnice – postojeće i buduće, na teme koje prate različite faze i oblasti poslovanja	Početna vrijednost 2024: Održana 2 događaja, 20 učesnica Ciljna vrijednost 2025: 2 događaja, 20 učesnica Ciljna vrijednost 2026: 2 događaja, 20 učesnica			UPCG je u 2025. godini realizovala obuke i savjetovanja za svoje članove/članice na različite teme, među kojima su Zakon o radu, Zakon o privrednim društvima, Medijacija u rješavanju privrednih sporova, radni sporovi i sudska praksa i ostali. Br učesnika 200.	1.951.34€ Izvor: 951.34€ Nacionalni budžet (MPNI za aktivnost tehnopolisa) 1000€ UPCG Privatni sektor		
2.1.3.7 Naziv aktivnosti Realizovati programe obuka za preduzeća u vlasništvu žena na teme koje prate različite faze i oblasti poslovanja	IO: Broj žena koje su prošle obuku za jačanje komunikacijskih, pregovaračkih i prezentacijskih vještina Početna vrijednost 2024: / Ciljna vrijednost 2025: 40	APŽ UŽP PKCG BOS IPC Tehnoopolis	II 2025 IV 2026	Održana je obuka „Soft skills“ koju je uspješno završilo 8 žena koje razvijaju svoj biznis, sa ciljem jačanja komunikacijskih, pregovaračkih i prezentacijskih vještina. PKCG organizovala više treninga na različite teme.	Planirano 5.000€ / Utrošeno 6,359.06€ Izvor: 5.000€ Donatori 1,359.06€ Nacionalni budžet		

	Ciljna vrijednost 2026: 50				(MPNI - Tehnopolis)		
2.1.3.8 Naziv aktivnosti Realizovati programe poslovnog savjetovanja za žene preduzetnice i menadžerke	IO: Broj događaja Broj žena preduzetnica i menadžerki – korisnica programa poslovnog savjetovanja Početna vrijednost 2024: 25 žena preduzetnica i menadžerki – korisnica programa poslovnog savjetovanja Ciljna vrijednost 2025: Realizovan 1 događaj, 15 žena polaznica	UPCG	II kvartal 2025 IV kvartal 2026	Realizovan 1 događaj, 15 žena polaznica	Planirano 300€ / Utrošeno 300€ Izvor: UPCG		

	Ciljna vrijednost 2026: 1 događaj, 15 žena polaznica						
2.1.3.9 Naziv aktivnosti Pilot program “Inovacije i AI alati u ženskom preduzetništvu” – obuka i mini grant za testiranje digitalnog rješenja	IO: Program obuke Broj učesnica Broj grantova Početna vrijednost 2024: / Ciljna vrijednost 2025: / Ciljna vrijednost 2026: 10 učesnica prošlo obuku; 3 mini granta	NTP CG	II-IV kvartal 2026		/		
2.1.3.10 Naziv aktivnosti Podrška razvoju ženskog preduzetništva, kroz konkurs za	IO: Broj žena preduzetnica koje su dobile podršku Početna vrijednost 2024: /	MKM	III kvartal 2025 IV kvartal 2026	Ministarstvo kulture i medija je kroz Konkurs za sufinansiranje projekata od značaja za razvoj kreativnih industrija u 2025. godini podržalo 39 projekata, od čega 30	Planirano 150.000€ / Utrošeno 202.800€		Preporuka za održavanje kontinuiteta aktivnosti, kako je i predviđeno Akcionim planom za 2026. godinu

sufinansiranje projekata od značaja za razvoj kreativnih industrija.	Ciljna vrijednost 2025: 19 žena preduzetnica Ciljna vrijednost 2026: 20 žena preduzetnica			projekata čiji su nosioci žene preduzetnice, u ukupnom iznosu od 202.800,00 eura.	Izvor: Budžet MKM		(aktivnost 2.1.3.10)
Operativni cilj 2.2		Primjena savremenih znanja, vještina i tehnologija koje omogućuju efektivnu transformaciju ka zelenom i digitalnom poslovanju					
Indikator učinka		Početna vrijednost 2024			Ciljna vrijednost 2026		
Učinak <i>Unapređenje programske podrške za razvoj ženskog preduzetništva na nacionalnom nivou</i> Indikator <i>Broj institucija koje pružaju programsku podršku</i>		3			4		
Učinak <i>Unapređenje programske podrške za razvoj ženskog preduzetništva na lokalnom nivou</i> Indikator <i>Broj lokalnih samouprava koje pružaju programsku podršku ženama preduzeticama</i>		15			18		

Mjera 2.2.1. Promocija razvoja održivog, zelenog poslovanja i digitalizacije biznisa							
2.2.1.1 Naziv aktivnosti Izrada analize i programa efektivnosti programa za dodjelu grantova za razvoj ženskog preduzetništva u 2 (do 3) lokalne samouprave	IO: Početna vrijednost 2024: / Ciljna vrijednost 2025: 1 Ciljna vrijednost 2026: 2	MLJMP, donatori	I kvartal 2025 IV kvartal 2026	Urađena Analiza efektivnosti dodijeljenih grantova za podršku ženskom preduzetništvu u Opštini Berane UM	Planirano 5.000€ / Utrošeno 5.000€ Izvor: Donatori OEBS		
2.2.1.2 Naziv aktivnosti Obuke iz soft vještina i digitalne pismenosti za žene preduzetnice (fokus na preduzetnice iz ugroženih i osjetljivih grupa)	IO: Broj obuka Početna vrijednost 2024: / Ciljna vrijednost 2025: / Ciljna vrijednost 2026: 8 treninga	NVO Ženska alijansa za razvoj NVO Secure	IV 2025 IV 2026	U okviru projekta “Jačanje sajber higijene u malim i srednjim preduzećima“ NVO Secure <i>Održana 3 treninga na temu stabilnijeg i sigurnijeg poslovanja za 15 žena učesnica treninga</i> „Oснаžene“ - trening poslovnih vještina za žene liječene od karcinoma dojke za povratak u radno okruženje u organizaciji NVO Brini o sebi , 10 žena preduzetnica prošlo obuku Kroz projekat EWI – Ekonomska inkluzija i pravda za žene na Balkanu 2025-2027, NVO Ženska alijansa za razvoj je kao lokalni	/ Utrošeno 6.000 Izvor: Donatori (NVO secure 2000+4000 NVO ŽA)		

				partner uključen na ovom regionalnom projektu, koji realizuje CARE Balkans sa partnerima i uz podršku ADA (Austrijska razvojna agencija) , doprinijela jačanju ekonomske pravde i vidljivosti rodni pitanja u regionalnom kontekstu, kroz zagovaračke aktivnosti, razmjenu znanja i jačanje kapaciteta za razumijevanje ekonomskih nejednakosti koje pogađaju žene. U okviru ovog projekta Ženska alijansa za razvoj je sprovela brojne aktivnosti usmjerene na jačanje kapaciteta žena preduzetnica sa fokusom na žene preduzetnice iz marginalizovanih zajednica. Organizovane su 3 obuke iz finansijske pismenosti za ukupno 80 žena preduzetnica u Nikšiću, Bijelom Polju i Tivtu, kao i obuke iz oblasti digitalnih alata važnih za razvoj poslovanja za 50 žena preduzetnica.			
2.2.1.3 Naziv aktivnosti	IO: Kampanja Početna vrijednost 2024: /	NVO Ženska alijansa za razvoj	III kvartal 2025 IV kvartal 2025	Projekat "Empower Her" (2025-2026) realizujemo uz podršku Francuske agencije za razvoj (AFD) ovaj projekat je direktno usmjeren na ekonomsko osnaživanje žena preduzetnica.	Planirano 5.000€ / Utrošeno		

WISE – Projekat promovisanja ženskog socijalnog preduzetništva	Ciljna vrijednost 2025: 1 kampanja Ciljna vrijednost 2026: /			Realizovana je studijska posjeta Bugarskoj za pet preduzetnica iz Nikšića, kao i četiri obuke za ukupno 100 žena iz oblasti prikupljanja i prerade ljekovitog bilja, brendiranja proizvoda i kreiranja prodajnih kampanja, čime su unaprijeđene njihove preduzetničke vještine i konkurentnost na tržištu.	5.000€ Izvor:		
2.2.1.4 Naziv aktivnosti Realizacija programa obuka za žene o liderstvu i načinu prevazilaženja postojećih prepreka	IO: Broj polaznica Početna vrijednost 2024: / Ciljna vrijednost 2025: 100 Ciljna vrijednost 2026: 100	Asocijacija Liderki Crne Gore	I kvartal 2025 III kvartal 2026	Nije odradjena u 2025, vec je odložena za 2026	Planirano 15.000€ / Utrošeno Izvor:		
2.2.1.5 Naziv aktivnosti Akademija liderstva „Edukuj i osnaži“ za razvoj liderskih,	IO: Broj polaznica Početna vrijednost 2024: /	Asocijacija Liderki Crne Gore	III kvartal 2025 III kvartal 2026	Nije odradjena u 2025, vec je odložena za 2026	Planirano 15.000€ / Utrošeno		odložena za 2026

komunikacionih i profesionalnih vještina kod žena	Ciljna vrijednost 2025: 20 Ciljna vrijednost 2026: 50				Izvor:		

Mjera 2.2.2. Programska podrška usmjerena na zeleno poslovanje ženskog biznisa

2.2.2.1 Naziv aktivnosti Projekat Zelena tranzicija ženskih biznisa na Balkanu (G-FEB)	IO: Realizovana TNA. Kreirani trening moduli za žene u zelenom preduzetništvu. Realizovan ToT. Realizovane edukacije žena. Početna vrijednost 2024: Ciljna vrijednost 2025: edukaciju prošlo 10 žena i 2 trenerice Ciljna vrijednost 2026:	APŽ	I kvartal 2025 IV kvartal 2025	Projekat Zelena tranzicija ženskih biznisa na Balkanu završen je u 30. novembra 2025. godine. Kreirani su trening moduli i online platforma www.gfeb.org za učenje.	Planirano 20.000€ / Utrošeno 20.000€ Izvor: Donatori		

2.2.2.2 Naziv aktivnosti Žene u energetsom sektoru (Women in Energy-y)	IO: Organizovana fokus grupa i istraživanje. Kreiran strateški dokument sa opisom stanja, smjernicama i preporukama. Realizovana internacionalna fokus grupa. Kreirani trening moduli. Realizovani treninzi za žene u energetsom sektoru (segment obnovljivih izvora energije). Početna vrijednost 2024: / Ciljna vrijednost 2025: 15 preduzetnica i 2 trenerice prošle obuku	APŽ	II kvartal 2025 IV kvartal 2025	Kroz projekat Žene u energetsom sektoru kreiran je strateški dokument sa preporukama i smjernicama. Kreirani su trening moduli.	Planirano 15.000€ / Utrošeno 15.000€ Izvor: Donatori		

	Ciljna vrijednost 2026: /						
2.2.2.3 Naziv aktivnosti Organizacija obuku za vjestine komunikacije i prodaje	IO: Broj učesnica Početna vrijednost 2024: / Ciljna vrijednost 2025: 15 Ciljna vrijednost 2026: /	BSC Bar	Ikvartal 2025 IV kvartal 2025	Ukupno je iz oblasti Marketinga edukovano 16 osoba. Organizovana je obuka za 9 polaznica. Nakon obuke pružene su i mentorske usluge. https://www.skills4jobs.org/blog/vijesti/radionica-marketing-i-prodaja Takodje je organizovana obuza za 7 polaznica za digitalni marketing https://www.bscbar.org/me/category/novosti-10/obuka-iz-oblasti-digitalnog-marketinga-495 OVA AKTIVNOST JE KOMPLETIRANA	Planirano 2.100€ / Utrošeno 2600,00 Izvor: Donatorska sredstva i sredstva 2100€ Privredne komore 500€		
2.2.2.4 Naziv aktivnosti Organizacija obuka za žene iz ruralnih područja u oblasti digitalnih, biznis i soft vještina	IO: Broj učesnica Početna vrijednost 2024: 20 Ciljna vrijednost 2025: /	UNDP	IV kvartal 2025 IV kvartal 2026	Održana obuka za žene iz ruralnih područja u oblasti digitalnih, biznis i soft vještina. Obuku pohađale 63 učesnice	Planirano: 0€ / Utrošeno 10.000 € Izvor:		

	Ciljna vrijednost 2026: 40				Donatori		
Mjera 2.2.3. Programska podrška usmjerena na digitalizaciju poslovanja							
2.2.3.1 Naziv aktivnosti Program obuke “Digitalna transformacija za žene preduzetnice” – osnove i napredni alati za digitalno poslovanje namijenjene ženama preduzeticama koje žele unaprijediti znanja o digitalnim alatima za vođenje i promociju biznisa.	IO: Broj radionica Broj učesnica Početna vrijednost 2024: / Ciljna vrijednost 2025: 2 radionice, 30 učesnica ukupno Ciljna vrijednost 2026: 1 napredna radionica i 15 mentorskih sesija	NTP CG	III kvartal 2025 IV kvartal 2026	Održane radionice – Digitalna transformacija za žene preduzetnice U okviru programa „Digitalna transformacija za žene preduzetnice“ uspješno su realizovane dvije radionice sa ukupno 50 učesnica. Program je bio usmjeren na unapređenje znanja o digitalnim alatima za vođenje i promociju biznisa, kroz teme koje obuhvataju osnove digitalne transformacije, digitalni marketing i napredne alate za rast poslovanja. Radionice su bile interaktivne, sa fokusom na praktičnu primjenu i razmjenu iskustava.	Planirani budžet: 4.500 EUR Realizovani budžet: 4.500 EUR Budžet NTP CG Donacije		
2.2.3.2 Naziv aktivnosti	IO: Broj radionica Početna vrijednost 2024: /	NVO COE	III kvartal 2025 IV kvartal 2026.	Realizovane su obuke u opštinama Plav i Bijelo Polje.	Planirano: 3.000€ /		

Radionice digitalnih vještina za preduzetnice - Hands-on obuke (e-commerce platforme, društvene mreže, digitalni marketing) sa praktičnim zadacima za učesnice.	Ciljna vrijednost 2025: 2 Ciljna vrijednost 2026: 2				Utrošeno_ 3000€ Izvor: Donatorska sredstva		
2.2.3.3 Naziv aktivnosti Obuke o digitalnoj pismenosti i soft vještinama koje pokrivaju soft vještine i osnove rada na računaru, on-line plaćanja i zaštitu podataka u marginalizovanim grupama.	IO: Broj obuka Početna vrijednost 2024: / Ciljna vrijednost 2025: Ciljna vrijednost 2026: 8	NVO COE	II kvartal 2026 III kvartal 2026		/		
2.2.3.4 Naziv aktivnosti VET Obuke u okviru EWI projekta za žene	IO: Broj preduzetnica Početna vrijednost 2024: /	NVO Ženska alijansa za razvoj	I kvartal 2026 IV kvartal 2026		/		

	Ciljna vrijednost 2025: / Ciljna vrijednost 2026: 15 preduzetnica						
2.2.3.5 Naziv aktivnosti Istraživanje potreba žena iz oblasti digitalizacije u turizmu i razvoja digitalnih vještina	IO: SWOT analiza Istraživanje Početna vrijednost 2024: / Ciljna vrijednost 2025: Istraživanje Ciljna vrijednost 2026: /	BSC Bar	II kvartal 2025 IV kvartal 2025	Istraživanje je sprovedeno i rezultati su predati našem partneru iz Italije kroz NEW ICONS Projekat	Planirano 5.000€ / Utrošeno 8000,00 Izvor: donatorska sredstva		
2.3.3.6 Naziv aktivnosti	IO: Broj polaznica Broj obuka	BSC Bar	I kvartal 2025 IV kvartal 2025	Organizovana je obuka – obuci je prisustvovalo 9 polaznika	Planirano 2.000€ /		

Organizacija obuke iz oblasti digitalizacije biznisa	Početna vrijednost 2024: / Ciljna vrijednost 2025: 7 polaznica, 1 obuka Ciljna vrijednost 2026: /			https://www.skills4jobs.org/blog/vijesti/radionica-digitalni-marketing	Utrošeno 2.000€ Izvor:		
STRATEŠKI CILJ 3.		JAČANJE POSLOVNOG UDRUŽIVANJA, UMREŽAVANJA ŽENA PREDUZETNICA I INTERNACIONALIZACIJE POSLOVANJA					
Operativni cilj 3.1.		Promocija ženskog preduzetništva kroz poslovno povezivanje i umrežavanje					
Indikator učinka		Početna vrijednost 2024		Ciljna vrijednost 2026			
Učinak <i>Jačanje poslovnog povezivanja i umrežavanja žena preduzetnica</i> Indikator <i>Broj preduzetnica uključenih u nacionalne/lokalne poslovne mreže (poslovne asocijacije žena, klasteri, platforme...)</i>		330		360			
Učinak							

<i>Unaprijeđen pristup novim tržištima i internacionalizaciji poslovanja</i> Indikator <i>Broj međunarodnih udruženja - partnera ženskih biznis asocijacija</i>			3	4			
Aktivnost koja utiče na realizaciju Strateškog cilja 3.	Indikator rezultata za period 2023-2024. godine	Nadležne institucije	Datum početka Planirani datum završetka aktivnosti	Stepen realizacije	Planirana/utrošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka
Mjera 3.1.1. Programska podrška razvoju klastera u funkciji razvoja i rasta ženskog preduzetništva							
3.1.1.1 Naziv aktivnosti Osnažene za kreativne industrije– za mlade preduzetnice Primjer dobre prakse profesionalnog povezivanja	IO: Broj sudijskih posjeta Broj preduzetnica Početna vrijednost 2024: / Ciljna vrijednost 2025: / Ciljna vrijednost 2026:2	NVO Ženska alijansa za razvoj	I kvartal 2026 IV kvartal 2026		/		

	20						
3.1.1.2 Naziv aktivnosti Meetup "Žene u tehnologiji i inovacijama" – povezivanje ženskih startup osnivačica i inovatorica sa ciljem stvaranja prostora za razmjenu iskustava i povezivanje žena preduzetnica iz oblasti tehnologije, inovacija i kreativne industrije.	IO: Broj susreta Broj učesnica Početna vrijednost 2024: / Ciljna vrijednost 2025: 1 meetup, 20 učesnica Ciljna vrijednost 2026: 2 meetupa, ukupno 50 učesnica	NTP CG	IV kvartal 2025 III kvartal 2026	Održan je meetup „Žene u tehnologiji i inovacijama“, koji je okupio 20 učesnica. Događaj je bio usmjeren na povezivanje ženskih startup osnivačica i inovatorica, sa ciljem razmjene iskustava i jačanja saradnje među ženama u oblasti tehnologije, inovacija i kreativne industrije.	Planirani budžet: 0 EUR Realizovani budžet: 4.500 EUR Budžet NTPCG		
3.1.1.3 Naziv aktivnosti Organizovati nacionalne događaje (konferencije, festivali, okrugli stolovi, sajmovi,	IO: Broj nacionalnih događaja Broj međunarodnih događaja	UPCG PKCG	I kvartal 2025 IV kvartal 2026	PKCG je organizovala sljedeće konferencije: - SMEvolution Addiko konferencija-Transformacija i održivi razvoj SME sektora kroz finansijske i digitalne alate (12.06.2025) -72 zena - FinansirajME.EU - Mogućnosti finansiranja za mikro, mala i	/		

B2B...) i partnerstvo u organizaciji i/ili učešće u međunarodnim događajima za žene u biznisu i menadžmentu	Početna vrijednost 2024: 5 nacionalnih događaja; 1 međunarodni događaj Ciljna vrijednost 2025: 2 nacionalna događaja; 1 međunarodni događaj Ciljna vrijednost 2026: 2 nacionalna događaja; 1 međunarodni događaj			srednja preduzeća kroz --- Zapadnobalkanski investicioni okvir (ZBIO) (25.06.2025.) -24 zena - FINNO 2025 - Digital. Green. - Sustainable (Digitalno.Zeleno.Održivo.) – 66 zena Tokom 2025. godine, UPCG je organizovala više događaja za svoje članove/članice, uključujući konferencije sa predstavnicima državnih institucija i resornih ministarstava, okrugle stolove o temama od značaja za privredu, kao i stručne prezentacije. Među njima je bila i prezentacija Ministarstva ekonomskog razvoja Programa za unapređenje konkurentnosti privrede, koji obuhvata podršku proizvodnim kapacitetima u prehrambenoj industriji, ženskom preduzetništvu i zdravstveno održivom razvoju. U februaru 2025. godine, UPCG je, uz podršku Međunarodne organizacije rada (ILO), organizovala forum „Biznis agenda 2025“, na kojem je predstavljen istoimeni pozicioni dokument sa prioriternim reformama			

			usmjerenim na unapređenje poslovnog ambijenta, rasta i konkurentnosti preduzeća. Događaju su prisustvovali predstavnici Vlade, Skupštine, diplomatskog kora, EU delegacije, poslovne zajednice i drugih relevantnih aktera. Br učesnika 350. 08/12/2025 – Konferencija „Biznis u zelenoj tranziciji“ - UPCG, u partnerstvu sa Međunarodnom organizacijom rada i Giz-om, organizovala je konferenciju osvećena prilikama i izazovima zelene tranzicije, sa fokusom na uticaj klimatskih politika na privatni sektor. U sklopu konferencije, ekspertkinja Centra za klimatske uslove Univerziteta Donja Gorica Ivana Vojinović, govorila je o Izvještaju UPCG, dokumentu koji se bavi procjenom ažuriranog nacionalno utvrđenog doprinosa (NDC 3.0) i njegovim implikacijama na privatni sektor. Konferenciju su obilježile i dvije panel diskusije. Tokom druge panel diskusije učestvovala je Mia Pejović, osnivačica i izvršna direktorica ateljea „Propuh“, koja			

				je predstavila svoju biznis priču iz ugla uspješne preduzetnice			
3.1.1.4 Naziv aktivnosti Networking događaji radi razmjene kontakata i ideja - Polugodišnji susreti preduzetnica, klastera i velikih preduzeća: panel-diskusija, B2B susreti, predstavljanje dobavljačkih potreba korporacija.	IO: Broj događaja Početna vrijednost 2024: N/A Ciljna vrijednost 2025: / Ciljna vrijednost 2026: 2 networking događaja.	NVO COE	I kvartal 2026 IV kvartal 2026		/		
3.1.1.5 Naziv aktivnosti Uspostavljanje inkubatora za žensko preduzetništvo „ŽIVI SVOJ SAN“	IO: Broj inkubatora Broj stanarki Početna vrijednost 2024: /	Asocijacija Liderki Crne Gore	I kvartal 2026 IV kvartal 2026		/		

	Ciljna vrijednost 2025: 1 inkubaor Ciljna vrijednost 2026: 10 stanarki						
3.1.1.6 Naziv aktivnosti Osnivanje Volonterskog kluba „LIDERKE U AKCIJI“ koji će se baviti organizacijom volonterskih događaja, koji se odnose na edukacije o projektima, ekoloskim inicijativama i humanitarnim aktivnostima	IO: Broj uključenih žena Početna vrijednost 2024: / Ciljna vrijednost 2025: / Ciljna vrijednost 2026: 100	Asocijacija Liderki Crne Gore	I kvartal 2026 IV kvartal 2026		/		
3.1.1.7 Naziv aktivnosti Organizacija sastanka za identifikovanje	IO: Broj uključenih žena preduzetnica Početna vrijednost 2024: /	BSC Bar	I kvartal 2025 IV kvartal 2025	Organizovana su 2 sastanka na kojima je dogovorena saradnja. Sastanku u Ak formiran je 1 klaster a memorandum o saradnji je potpisan na Konferenciji	Planirano 1.200€ / Utrošeno		

lokalnih zenskih klastera u MNE, IT i ALB	Ciljna vrijednost 2025: 2 Ciljna vrijednost 2026: /				3000,00 Izvor: EU Donator		
3.1.1.8 Naziv aktivnosti Konferencije na temu kreiranja međunarodnog klastera za saradnju između žena članica projekta	IO: Konferencija Početa vrijednost 2024: / Ciljna vrijednost 2025: 1 Ciljna vrijednost 2026: /	BSC Bar	I kvartal 2025 III kvartal 2025	Održana je 1 konferencija i Konferenciji NEW ICONS – žene u digitalnom turizmu je prisustvovalo preko 50 žena iz turizma https://www.bscbar.org/me/category/novosti-10/konferencija-new-icons-odrzana-u-baru-potpisan-sporazum-o-fo-480	Planirano 12.000€ / Utrošeno 15000,00 Izvor: EU DONATOR		
3.1.1.9 Naziv aktivnosti Sajam mladih preduzetnica i dodjela nagrada 19.12.	IO: Sajam i godišnja nagrada Početa vrijednost 2024: /	UMPCG	IV kvartal 2025 IV kvartal 2026	Organizovan sajam mladih preduzetnika na kojem je izlagalo 26 izlagača	Planirano 5.000€ / Utrošeno 5.000€		

	Ciljna vrijednost 2025: 1 sajam i 3 nagrade Ciljna vrijednost 2026: 1 sajam i 3 nagrade				Izvor: Donatori		
3.1.1.10 Naziv aktivnosti Kreiranje podcasta sa mladim preduzetnicama i promocija istog na lokalnim i nacionalnim televizijama	IO: Podcast Početna vrijednost 2024: / Ciljna vrijednost 2025: 2 podcasta Ciljna vrijednost 2026: 6 podcasta	UMPCG BSC Bar	IV kvartal 2025 IV kvartal 2026	Unija mladih preduzetnika napravila dva podcasta sa mladim preduzetnicama. BSC Bar je u sklopu projekta iz oblasti rodne ravnopravnosti kreirao jedan podcast o liderskim vještinama žena https://www.bscbar.org/me/category/novosti-10/podcast-3-liderske-vjestine-488	Planirano 1.000€ / Utrošeno 1.000,00 Izvor: donatori		
3.1.1.11 Naziv aktivnosti Razvijanje mentorskog programa za žene u STEM oblastima	IO: Mentorski program Početna vrijednost 2024: /	UNDP	IV kvartal 2025 II kvartal 2026	Mentorski program za žene u STEM oblastima je u fazi izrade a realizacija će biti u 2026. godini	Planirano 0€ / Utrošeno 30.000€		

	Ciljna vrijednost 2025: / Ciljna vrijednost 2026: Razvijen program i spreman za primjenu				Izvor: donatori		
3.1.1.12 Naziv aktivnosti Realizovanje mentorskog programa za žene u STEM oblastima	IO: Broj učesnica Početna vrijednost 2024: / Ciljna vrijednost 2025: / Ciljna vrijednost 2026: 10 korisnica	UNDP	II kvartal 2026 IV kvartal 2026		/		
Mjera 3.1.2. Programska podrška razvoju lanaca dobavljača i lanaca vrijednosti usmjerenih na razvoj ženskog preduzetništva							
3.1.2.1 Naziv aktivnosti Organizacija B2B susreta	IO: Broj preduzetnica Početna vrijednost 2024: /	BSC Bar	I kvartal 2025 IV kvartal 2025	Podrška ženama preduzeticama za učešće na B2B sajmovima i događajima u zemlji i inostranstvu – podržano 5 biznisa Organizovana je posjeta	Planirano 14.000€ / Utrošeno 14.000€		

	Ciljna vrijednost 2025: 3 Ciljna vrijednost 2026: /			Italija – Bari – 4 preduzetnice iz oblasti turizma i zanatstva Adventure dream, Ukus i tradicija, Okreacija i AveTours Organizovana je promocija 1 preduzeća na događaju promocije mentoring usluga u Beogradu – Promovisano preduzeće BranCa	Izvor: DONATOR		
3.1.2.2 Naziv aktivnosti B2B događaj za promovisanje saradnje među ženama preduzeticama i iz oblasti zanatstva	IO: Broj preduzeticna Početna vrijednost 2024: / Ciljna vrijednost 2025: 10 Ciljna vrijednost 2026: /	BSC Bar	II kvartal 2025 IV kvartal 2025	Osnaživanje žena koje se bave turizmom i zanatstvom za učešće na konferencijama i B2B događajima u organizaciji Enterprise Europe Network Podrška kreiranju NO BORDER NETWORKA na kojem je registrovano 10 preduzeća https://www.skills4jobs.org/en/blog/success-stories	Planirano 2.000€ / Utrošeno 3000 Izvor: DONATOR		
Operativni cilj 3.2.		Podsticanje i promovisanje internacionalizacije ženskog preduzetništva					
Indikator učinka		Početna vrijednost 2024			Ciljna vrijednost 2026		

Učinak <i>Uključenost žena preduzetnica u klstersko organizovanje poslovanja</i>						
Indikator <i>Broj formiranih ženskih klastera</i>		/		<i>Pokrenuta klaster inicijativa</i>		
Mjera 3.2.1. Procjena izvozne spremnosti						
3.2.1.1 Naziv aktivnosti Internacionalizacija MSP iz ICT sektora	IO: Broj podržanih MSP Početna vrijednost 2024: / Ciljna vrijednost 2025: 11 Ciljna vrijednost 2026: /	EBRD, ICT Cortex	II kvartal 2025 IV kvartal 2025	Realizovan projekat internacionalizacije 11 MSP iz IT sektora u partnerstvu sa ICT Cortex.	Planirano 3.000€ / Utrošeno 8000 Izvor: EU-EDIF	
Mjera 3.2.2. Programska podrška za nastup na novim tržištima						
3.2.2.1 Naziv aktivnosti Organizacija poslovnih foruma u zemlji i inostranstvu	IO: Broj poslovnih foruma Početna vrijednost 2024: 17	PKCG UMPCG	I kvartal 2025 IV kvartal 2025	Tokom 2025.godine Privredna komora Crne Gore je organizovala sedam poslovnih foruma od čega dva u inostranstvu. Unija mladih preduzetnika organizovala Konferenciju mladih preduzetnika u sklopu koje je održan i trenig marketing vještina	Planirano 30.000€ / Utrošeno 30.000€	

	Ciljna vrijednost 2025: 18 Ciljna vrijednost 2026: 18			za 70 polaznika, kao i konsultacije 1 na 1 za 20 preduzeća, sa trenerom Petrom Lazarovim	Izvor: Privatni sektor		
3.2.2.2 Naziv aktivnosti Učešće na sajmovima u zemlji i inostrantvu	IO: Broj sajmova Početna vrijednost 2024: 29 Ciljna vrijednost 2025: 29 Ciljna vrijednost 2026: 29	PKCG UMPCG	I kvartal 2025 IV kvartal 2025	Privredna komora Crne Gore organizovala je učešće na 18 sajmova.	Planirano 50.000€ / Utrošeno 50.000€ Izvor: Privatni sektor		

3.2.2.3 Naziv aktivnosti Edukacija i savjetodavna podrška za internacionalizaciju MSP iz ICT sektora	IO: Broj podržanih MSP Početna vrijednost 2024: / Ciljna vrijednost 2025: 11 Ciljna vrijednost 2026: /	EBRD, ICT Cortex	II kvartal 2025 IV kvartal 2025	Realizovan projekat za 11 MSP u saradnji sa ICT Cortex.	Planirano 7.000€ / Utrošeno 7.000€ Izvor: Donatori		

V ZAKLJUČCI I PREPORUKE

5.1 Zaključci

Prikaz realizacije definisanih aktivnosti upućuje na zaključak da je u izvještajnom periodu rađeno na velikom broju aktivnosti i da je napravljen zadovoljavajući efekat na unapređenje i dostupnost finansijske i nefinansijske podrške ženskom preduzetništvu. U narednom periodu potrebno je nastaviti sa postojećim programima podrške, kao i razvojem novih, a sve u cilju ostvarenja definisanih ciljeva Strategije.

5.2 Preporuke

Nalazi i preporuke ovog Izvještaja, čine osnov za sprovođenje daljih aktivnosti na razvoju ženskog preduzetništva. U koncipiranju preporuka za naredni period korišćeni su sljedeći kriterijumi:

- Nivo ostvarenja i realizacije aktivnosti definisanih u okviru „Akcionog plana Strategije razvoja ženskog preduzetništva u Crnoj Gori 2025-2028., za 2025. godinu“;
- Preliminarne preporuke SBA dokumenta o ostvarenom napretku u ovoj oblasti.

Na tim osnovama, u narednom periodu mjere podrške trebaju biti usmjerene na:

- Dalje unaprjeđenje poslovnog ambijenta za MSP,
- Dalje unaprjeđenje finansijske podrške,
- Dalje unaprjeđenje potrebnih znanja i vještina
- Dalje unaprjeđenje promocije i umrežavanja

Posebno izdvajaju preporuke za realizaciju sljedećih mjera:

- Pokrenuti inicijativu za preispitivanje mogućnost smanjenja poreskih troškova u prvim godinama poslovanja žena preduzetnica,
- Unaprjeđenje pristupa finansijama, posebno imajući u vidu formiranje Garantnog fonda što je od posebnog značaja za žene u biznisu,
- Pokrenuti inicijativu ka komercijalnim bankama za otvaranje posebnih kreditnih linija za žene preduzetnice,

- Unaprjeđenje usluga podrške biznisu i poslovnog savjetovanja kroz formiranje i jačanje poslovne infrastrukture (biznis centara i inkubatora),
- Dalje unaprjeđenje nefinansijske podrške početnicima u biznisu (informacije, savjeti, treninzi, konsalting, mentoring, itd).

Značajne su i preliminarne preporuke Small Business Acta - SBA po kojima je neophodno:

- Jačati monitoring i evaluaciju inicijativa za podršku ženskog preduzetništva. Trebalo bi posvetiti veću pažnju izradi rodno osjetljivih statističkih podataka kao i sprovođenje nacionalnog izvještaja o procjeni ženskog preduzetništva u Crnoj Gori, koje bi bilo korisno za dalje promoviranje ženskog poduzetništva.
- Uspostaviti formalne mehanizme koji povezuju analizu potreba za vještinama sa obrazovnim politikama i razvojem kurikuluma. Jača institucionalna saradnja između Ministarstva ekonomskog razvoja, Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija i ključnih eksternih aktera, poput Centra za stručno obrazovanje i Privredne komore, doprinijela bi tome da rezultati analiza i sektorskih studija budu direktno uključeni u unapređenje nastavnih planova i programa. Uključivanje ovih analiza u rad sektorskih odbora i cikluse revizije kurikuluma u stručnom obrazovanju, uz sistematsko praćenje prilagođavanja obrazovanja potrebama tržišta rada, dodatno bi ojačalo odgovornost i učenje kroz javne politike.
- Uspostaviti mehanizme finansiranja bez kolaterala i alternativne izvore finansiranja dostupne preduzeticama, uz obezbjeđivanje jednakog pristupa programima podrške u svim regionima. Ovaj pristup doprinosi prevazilaženju strukturnih prepreka, poput nižeg nivoa vlasništva nad imovinom među ženama. Model bi trebalo da se oslanja na postojeće inicijative, kao što su Women in Business Programme i WE Finance Code, uz razmatranje inovativnih rješenja poput finansiranja zasnovanog na prihodima ili kombinovanog finansiranja. Nacionalne institucije, uključujući Investiciono-razvojni fond i Fond za inovacije, trebalo bi da definišu posebne kvote za preduzeća u vlasništvu žena.

Nalazi i preporuke ovog Izvještaja, čine osnov za sprovođenje daljih aktivnosti na polju podsticanja razvoja ženskog preduzetništva u Crnoj Gori.